

101. tétel
I. Ferdinánd címeres levele

86. tétel
Missale, 1758.

A Központi Antikvárium 117. aukciója

Az árverést vezeti:
Mélykúti Beatrix

Kiállítás / On view:
2010. november 22 - december 2.
hétköznap 10.00 - 18.00 óráig
Budapest V., Múzeum körút 13-15.

Árverés / Sale:
2010. december 3-án pénteken 17.00 órától.

Helyszín / Place:
ECE City Center
1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12.

Árverési feltételek

1. A Központi Antikvárium mint Aukciósház az árverést a tételek tulajdonosainak megbízásából mint kereskedelmi megbízott szervezi, rendezi és vezeti.

2. A tételek a katalógus sorrendjében kerülnek kikiáltásra úgy, hogy az árverésvezető a sorra kerülő tétel katalógusszámát, valamint kikiáltási árát előszóban kihirdeti, amire a venni szándékozók tárcsájuk felemelésével teszik meg ajánlatukat. A tétel vételi jogát leütéssel az a vevő szerzi meg, aki a legnagyobb árajánlatot teszi, kivéve, ha a tétellel kapcsolatban valamely magyar könyvtár vagy múzeum érvényesíti elővásárlási jogát.

3. A vételár a tárgy leütési ára plusz 15 % árverési jutalék. A vevő a vételárat készpénzben, vagy annak 20 %-át foglalóként az árverésen helyben tartozik fizetni. Ha a teljes vételár egy összegben az árverésen kifizetésre kerül, úgy a tárgy a helyszínen átvehető.

4. Az Aukciósház biztosítja annak lehetőségét, hogy a vevő a foglalót meghaladó vételárrészt az árverés időpontjától számított 14 napon belül egyenlítse ki. Ez esetben a vevő a tárgyat csak akkor veheti át, ha a teljes vételárat kiegyenlítette. A vételárba a foglaló összege – határidőn belüli teljesítés esetén – beleszámít. Amennyiben megadott határideig a vevő a tétel átvételére nem jelentkezik, az Aukciósház fenntartja magának a jogot, hogy a vevő ajánlatát érvénytelennek tekintse és a foglaló összegét megtartsa.

5. A leütött tételt visszavenni és újra árverésre bocsátani tilos. Amennyiben a már leütött tétel vevőjének személye pontosan nem állapítható meg, az árverésvezető jogosult a tételt újra árverésre bocsátani.

6. Tilos mindenféle összebeszélés vagy vállalkozás, amely arra irányul, hogy harmadik személyeket a piaci árat lényegesen meghaladó vételár kínálatára rávegyen és így megkárocsítson.

7. Az árverés előtti kiállításon és az árverésen minden tétel megtekinthető. A katalógusban szereplő leírások és illusztrációk kizárólag azonosításul és tájékoztatásul szolgálnak, így a vevőknek saját maguknak kell az árverést megelőzően meggyőződniük az árverési tételek állapotáról és arról, hogy az megfelel-e a katalógusban leírtaknak. A tételek szavatosság nélkül, minden hibájukkal és hiányosságukkal együtt abban az állapotban kerülnek eladásra, amelyben az árverés idején vannak.

8. Az eladásra kerülő tételek a kikiáltási ár alatt nem vásárolhatók meg. A vevő által tett árajánlatért, a kifizetett árverési árért az Aukciósház semmiféle felelősséget nem vállal, és nem kötelezhető, hogy nevezett tételt ugyanezen áron egy későbbi időpontban újra árverésre ajánlja vagy forgalomba hozza.

9. A védett tételeket – ezek sorszámát legkésőbb az aukció megkezdéséig kihirdetjük – Magyarországról kivinni nem lehet, valamint mindenkor tulajdonosukat a múzeumok nyilvántartásba veszik. A későbbi tulajdonváltás kötelezően bejelentendő. Az 1959 évi IV. törvény 507. §-a, valamint az 1997 évi CXL. törvény 13. § (1) bekezdése alapján az aukciósház közölni tartozik a tételek tulajdonosainak adatait a Kulturális Örökségvédelmi Hivatallal.

10. Amennyiben a vevő személyesen nem kíván részt venni az árverésen, az általa adott vételi megbízás alapján helyette az aukciósház – a megbízásnak megfelelően – hivatalból árverezhet.

Vételi megbízást adni a kiállítás ideje alatt személyesen vagy írásban az alábbi címen lehet: 1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15., faxon a (00 361) 266-1970-es számon illetve e-mailben az aukcio@kozpontiantikvarium.hu címen.

Közgyűjtemények megbízásait hivatalos formában előleg nélkül elfogadjuk, magánszemélyek vételi megbízásának elfogadásához a vételi megbízás összege 20%-ának, mint előlegnek a befizetése szükséges. Sikertelen megbízás esetén az árverés után az előleget levonás nélkül visszakapja a megbízó. Amennyiben a megbízás sikeres, az előleg foglalónak tekintendő.

11. Az árverés végén az el nem kelt tételek újraárverezését lehet kérni.

12. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a PTK rendelkezései az irányadók, valamint vitás kérdés esetén a felek a Fővárosi Bíróság illetékességét és hatáskörét jelölik meg.

Budapest, 2010.

Központi Antikvárium

Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

Conditions of sale

1. Központi Antikvárium as Auction House organises, handles and conducts the auction on behalf of the vendors, and acts as a commercial agent.

2. The lots called up are presented in succession as in the catalogue. The auctioneer announces the catalogue number and the starting price of the lot and buyers indicate their wish to bid by raising their card. The buyer offering the highest bid shall win the lot at the hammer price, except for protected lots, when Hungarian libraries and museums have a priority to purchase the lot at the hammer price.

3. The purchase price includes the hammer price and 15 % auction fee. The buyer shall pay the purchase price or 20 % of it in cash immediately after the auction. In case the full purchase price is paid after the auction, the bought item can be handed over to the buyer.

4. The Auction House allows a 14 day grace period to pay the balance between the deposit and the full purchase price. The buyer can take possession of the item only if the full purchase price has been paid. The amount of the deposit will be included in the purchase price if the said timeline has been observed. The Auction House reserves the right to consider the bid of the buyer null and void and keep the deposit if the buyer fails to take over the item within the 14 day period.

5. The bid item may not be reauctioned unless the identity of the buyer is impossible to establish.

6. No seller may bid, nor may any third party bid on the seller's behalf in order to reach an unreasonably high price and thus inflict loss on any other party.

7. All the lots are exhibited for inspection prior to the auction. The descriptions and illustrations in the catalogue are only for identification. Each bidder is responsible for inspecting the condition of the lots prior to the auction, and for deciding if it is in accordance with the description in the catalogue. All the lots are sold without warranty with all the imperfections they may have at the time of the auction.

8. The items auctioned may not be sold under the starting price in the catalogue. The Auction House will not bear any liability in respect of the bid or the purchase price paid, and may not be compelled to reoffer the same item or market it at any time at the same price.

9. No protected item – their number shall be made public by the beginning of the auction – may be taken abroad, and their owners will be registered by the museums. Owners are expected to report any change of ownership. The Auction House is liable to report the data of the owners of protected items to the Office of National Heritage (507. §/IV/1959; 13. §/CXL/1997).

10. For absentee bids the auctioneer may be commissioned by the buyer to bid on his/her behalf. You may submit your bid in the Központi Antikvárium (H-1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15.), fax us at (00361) 266 1970 or send us an e-mail (rarebooks@kozpontiantikvarium.hu). National museums and libraries may submit their bids officially without an advance payment, which (20 % of the bid) is required of all other buyers. In case of an unsuccessful bid, the advance payment will be returned to the buyer in full after the auction. In case of a successful bid the amount will be regarded as a deposit.

11. Unsold items may be reauctioned after the auction upon request.

12. The Civil Code shall govern any matter unregulated in the present Conditions of sale. Should any dispute arise, the parties accept the competence of the Municipal Court of Budapest.

Budapest, 2010.
Központi Antikvárium

Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

TARTALOMJEGYZÉK

BALATON	1-14. TÉTEL
BOTANIKA / BOTANICS	22-25. TÉTEL
1848-1849	34-42. TÉTEL
FÉNYKÉPÉSZET / PHOTO	43. TÉTEL
GASZTRONÓMIA / GASTRONOMY	44-45. TÉTEL
KÉZIRATOK / MANUSCRIPTS	57-62. TÉTEL
MAGYAR AVANTGARDE / HUNGARIAN AVANTGARDE	65-69. TÉTEL
MAGYAR NEMESI FELKELÉS / HUNGARIAN INSURRECTION ..	70-72. TÉTEL
METSZET / ENGRAVING	73. TÉTEL
MEZŐGAZDASÁG / AGRICULTURE	74-75. TÉTEL
MŰVÉSZI KÖNYVKÖTÉSEK / BINDINGS	81-86. TÉTEL
NAGY MAGYAROK EMLÉKE / OBITUARIES	87-90. TÉTEL
NEMZETISÉGI KÉRDÉS / NATIONALITY PROBLEM IN HUNGARY	92-94. TÉTEL
NYELVÉSZET / LINGUISTICS	95-99. TÉTEL
OKLEVELEK / DOCUMENTS	100-108. TÉTEL
ORVOSTÖRTÉNET / MEDICINE	109-113. TÉTEL
ŐSNYOMTATVÁNYOK / INCUNABLES	114-115. TÉTEL
ŐSTÖRTÉNET / ANCIENT HUNGARIAN ORIGIN	116-117. TÉTEL
PECSÉTTAN / SPHRAGISTICS	119-120. TÉTEL
PLAKÁTOK / POLITICAL POSTERS	121-123. TÉTEL
PONYVAKIADÁSOK /	124-126. TÉTEL
RÉGI MAGYAR KÖNYVTÁR / HUNGARICA 16-17 TH CENTURY	136-146. TÉTEL
SELYEMTENYÉSZTÉS / SILK BREEDING	148-151. TÉTEL
SZÉCHENYI ISTVÁN GRÓF ÉS KORA / COUNT ISTVAN SZECHENYI	154-156. TÉTEL
SZŐLÉSZET / VITICULTURE	157. TÉTEL
TÉRKÉP, ATLASZ / MAPS, ATLASES	158-165. TÉTEL
UTAZÁS / TRAVEL	166-168. TÉTEL

64. tétel

Lonicerus: *Historia Chronologica*, 1607

7. tétel

Raimann Rudolf: Füredi emlék

Balaton

1. GARAY JÁNOS:

Balaton kagylók. Költeményfüzér.

Bp., 1848. Szerző. (8)+60+(2)p. A címlap közepén levő metszetvignettán a Badacsony látható, előtérben egy gőzössel. Első kiadás.

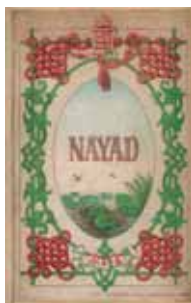
A költő 1847 nyarát Füreden töltötte. Itt születtek a kötetben található versek. Ez az első olyan önálló kötet, amely a Balatonnal foglalkozik. A három ciklusból (Balaton, Füred, Tihany) álló mű elején Garay a legnagyobb magyar előtt tiszteleg „Gróf Széchenyi és a' Balaton” című versével. A Tihany-ciklus egyik versének köszönhető, hogy a balatoni kecskeköröm mondája híressé vált. A költő legkritikább kötete.

Modern papírkötésben.

Modern hardpaper.

Szűry: 1492.

80 000,-

2. NAYAD. FÜRDŐI-ALBUM. SZERKESZTIK: BALÁZS SÁNDOR, HUSZÁR IMRE ÉS RÓZSAÁGI ANTAL. ELSŐ ÉVFOLYAM.

Pest, 1863. Lauffer és Stolp. 1t. (acélmetszet) + (4) + XVIII + (2) + 152 + (1)p. + 4t. (3 acélmetszet + 1 könyomat)

A kötetben a Császárfürdő és Balatonfüred leírása mellett olyan szépirodalmi munkák olvashatók, amelyek fürdővel kapcsolatosak. Az első tábla a Császárfürdő nyolcosztatú képe, felül középen koronás címerrel. Emellett Ludwig Rohbock három metszete szerepel, amelyek a Hunfalvy-Rohbock-féle díszműben is megjelentek. Kettőn Füred, a harmadikon a Császárfürdő látható. Kötetünk különlegessége a „Jelenet Balaton Füreden – Scene in Füred am Plattensee” címet viselő, bájos,

könyomatú életkép, amelyet Engel és Mandello adott ki Pesten, 1864-ben. Ezen egy széken ülő úr látható, szivarral jobb kezében, amint hallgatja a mellette álló zenészek játékát. Kiadóként Lauffer Vilmos szerepel a lapon. Utólag néhány példányba beleköthették a képet, de túlnyomó részükből hiányzik. Ritka, különleges darab.

Gyönyörűen festett, kiadói papírkötésben. Mindkét tábla felső részét koronás magyar címer díszíti. Középen ovális mezőben tórészlet látható, körülötte zöld és piros mintákkal díszített kerettel.

Original hardpaper.

300 000,-

3. ORZOVENSZKY KÁROLY:

Balaton-Füred és gyógyhatása. A helyi viszonyok, a fürdő története, gyógyhatása és a gyógyeljárás ismertetése.

Pesten, 1863. Lampel Róbert. 158+ (1)p.+2 kihajt. térk.

A szerző a szabadságharc idején a Görgei-hadtest orvosaként szolgált, őrnagyi rangban. 1853-tól 1876-ig Füred fürdőorvosaként működött.

Kiadói papírkötésben.

Original hardpaper.

Győry: 42. old.

20 000,-

4. SZÉCHENYI ISTVÁN, GR(ÓF):

Balaton-i gőzhajózás

(Pesten, 1846. Trattner és Károlyi.) 34p. Első kiadás.

Széchenyi 1845 augusztusában tárgyalta először Füreden a balaton-i gőzhajózás megteremtésének feltételeiről. Néhány nappal később az Országos Közlekedésügyi Bizottság elnökévé nevezték ki valóságos titkos tanácsosi rangban. Az első szakértői ülésre december 27-én került sor. A balaton-i gőzhajózást megszervező részvénytársaság előkészítő ülését 1846. februárban tartották Deák Ferenc és Széchenyi részvételével. A gróf áprilisban jelentette meg a röpiratát, amelyben számba vette a várható nehézségeket, felhívta a figyelmet a kikötők építésének szükségességére,

kitért a hajózásnak az idegenforgalommal, a halászzattal, a vízszabályozással, az iparosodással és a munkahelyteremtéssel való összefüggéseire. Felvetette a Sió-csatorna révén a Balaton és a Duna összekötésének lehetőségét is. Az angol Penn cég júliusban indította útnak a tervezett hajó gőzgépét. Az első balaton-i gőzhajó vízrebocsátására 1846. szeptember 21-én (Széchenyi születésnapján) került sor, s a hajó az ő javaslatára kapta a Kisfaludy nevet.

Korabeli félvászon-kötésben.

Contemporary half cloth.

Poss.: Glitzke Sándor gyűjteményi bélyegzőjével.

Szentkirályi: 137.

400 000,-

5. tétel

Szerelmey: Balaton-album

5. SZERELMEY MIKLÓS:

Balaton albuma. Emlék Füred s környékéről, tartalmaz: 10 rajzot a Balaton legérdekesebb vidékeiről, a tó általános áttekintésével és magyarozatával. Rajzolta s szerkesztette --. Második kiadás.

Pest, 1851. Edlmann Károly. 32p.+10t.+2 kihajt. mell.

A gyönyörű díszalbum első kiadása 1848-ban jelent meg. Szerelmeý 1845-ben nyitotta meg pesti könyvnyomdáját, ahol elsőként rendezte be műhelyét színes litográfiák készítésére. A szabadságharc idején

honvédtisztként szolgált, majd a komáromi vár nyomdáját vezette. Világos után Londonba emigrált. Albumával hozzájárult a Balaton iránt ekkor ébredező érdeklődés élénkítéséhez. Az Engel és Mandello pesti műhelyében készült könyvnyomatokon láthatók:

1. Füred. a Balaton reszirol – von der Seeseite
2. Füred. Kilátás a Fürdőházból – Aussicht aus dem Badehause
3. Tihany
4. Tátika
5. Rezi
6. Szigliget
7. Sümeg
8. Csobáncz
9. Az öböl és Badacson keleti része – Die Bucht und Ostseite von Badacson
10. Az öböl és Badacson nyugati része – Die Bucht und Westseite von Badacson

A kihajtható mellékleteken a tó térképe, illetve az északi part hosszszelvényi képe található.

Díszesen aranyozott, javított gerincű, korabeli vászonkötésben.

Richly gilt contemporary cloth. Spine restored.

Gerszi: 137. old.

300 000,-

6. TÖRÖK JÓZSEF:

A két magyarhaza első rangú gyógyvizei és fürdőintézetei. Természet-, vegy-, s gyógytani sajátságaikban előterjesztve. Második újra átdolgozott s tetemesen bővített kiadás.

Debreczenben, 1859. Városi ny. XVI+288p.+12t. (könyvnyomatok)

A szerző a szabadságharc idején a debreceni tábori kórház főorvosaként, majd miniszteri biztostként működött. A Rohn Alajos pesti könyvnyomdájában készült táblákon a legjelentősebb magyar fürdőhelyek (Balatonfüred, Harkány, Trencsén-teplic, Pöstyén, a budai Császárfürdő, Barsszklenó, Szliács, a parádi csevicsé fürdő, Szobránc, Mehádia, a parádi timsós fürdő és Bártfa) látványképeivel. A mű először 1848-

ban jelent meg, ekkor még illusztrációk nélkül.

Későbbi félvászon-kötésben.

Later half cloth.

Gerszi: 192-193. old.

60 000,-

7. RAIMANN RUDOLF:

B. Füredi emlék. - Erinnerung an B. Füred. - Souvenir B. Füred.
- Remember of B. Füred.

Veszprém, é.n. Raimann Rudolf ny. 14t.

Az egyik első idegenforgalmi reklámkiadványnak is tekinthető album az 1860-as évek elején jelent meg. Kiadója, a veszprémi Raimann Rudolf érdekes egyéniség lehetett. Ízig-vérig kereskedő, egyben – mai kifejezéssel élve – jó érzékű idegenforgalmi szak-

ember is volt. Kitartására jellemző, hogy – bár 1852-ben könyvmda alapítására benyújtott, első kérelmét a hatóságok elutasították – addig próbálkozott (szinte évenként), amíg végül 1859-ben megkapta az engedélyt. A következő évben nyitotta meg fürdői üzletét, amely nyaranta működött az Eszterházy-házban. Itt a fürdő vendégei az élelmiszerek és piperecikkek mellett fürdői képekkel ellátott emléktárgyakat (poharakat, kendőket, stb.) is vásárolhattak, sőt, kölcsönkönyvtár is működött benne. Itt árulta e képsorozatot is, amelynek egyik darabján üzletét is ábrázolja. A bájos könyvmatokon nyolc füredi kép (Gróf Eszterházy-ház, Új-Fürdőház, Színház, Nagy-vendéglő, Savanyúvíz-kút, A kápolna, Horvát-ház, Ó-Fürdőház) mellett a környék látnivalóit is bemutatja. Ezek: Tihany, Keszthely, Sümeg, Csobánc, Szigliget és Tátika. Utóbbiak Szerelmey Miklós és Zombory Gusztáv képei nyomán készültek, de a füredi képek Raimann önálló munkáinak tekinthetők. Az albumhoz készült egy Balaton-térkép is, ez példányunkból hiányzik. Tekintettel arra, hogy a kiadvány fürdőhelyi emlékek készült, jellegéből adódóan - hasonlóan a régi kalendáriumokhoz és ponyvakiadásokhoz - nem sok példánya maradhatott fenn az utókor számára. A szakirodalomban is szinte ismeretlen, árverésen való felbukkanásának nem találtuk nyomát. Cennerné cikke szerint egy teljes sorozatát a Nemzeti Múzeum Történelmi Képcsarnoka őrizte, emellett a veszprémi Bakonyi Múzeumban volt található egy erősen hiányos darabja.

Kiadói papírmappában, későbbi papírtokban. Az első táblán gyönyörű könyvmatú képpel. Ezen Füred látható a Balaton felől. A tavon gőzös és csónakok láthatók. Ezt romantikus, díszes keret övezi. Balra magyar nemes, jobbra egy paraszt áll. A négyfelvű címszalagok indákkal és levelekkel díszítve. Alul koronás magyar címerrel, felül Zala vármegye és a tihanyi apátság címerével.

Cennerné Vilhelmb Gizella: Raimann Rudolf balatoni tájkép-sorozata (Adatok egy vidéki litográfus működéséhez) (Új Helikon. 1963.)

800 000,-

8. BALATON-FÜRED ÉS VIDÉKE.

Többosztatú, színezett könyomat. Zombory Gusztáv képe nyomán a bécsi Reiffenstein és Rösch műhelyében készült. Vahot Imre kiadásában jelent meg 1860 körül. A főképen Füred látható a Balaton felől, az előtérben gőzhajóval. Alatta és fölötté a város két-két részlete (Nagy vendéglő és Horvát-ház, Színház, Savanyúvíz kútja a Sétatéren, A füredi kápolna), közöttük négy kis kerek képecskével (Sz. Mihályhegy, Savanyúvíz, Kút, Tátika). Kétoldalt négy-négy részletkép látható. Baloldalt Tihany, a boglári állomás, Szigliget és

Badacsony, jobbra Átmenet Tihanyról Szántódra, a Badacsonyi öböl és tájéka, Csobáncz, valamint Keszthely látképe. Minden kép a tó felől készült. Az egész lapot és az egyes képeket is romantikus stílusú, növényi motívumokkal, indákkal, szőlőlevelekkel és halászati eszközökkel díszített keret övezi, alul allegorikus nőalakokkal. Ritka, gyönyörű darab.

Mérete: 280 x 340 (380 x 580) mm.

Keretezve.

View of Balatonfüred. Colored lithography. Framed.

400 000,-

9. FÜRED (AM PLATTENSEE.)

Balatonfüred könyomatú látképe. Az osztrák festőrajzoló, Franz Kaliwoda képe nyomán Weixelgärtner Ede készítette. A nyomtatást J. Haller végezte. A bécsi F. Paterno kiadásában jelent meg az 1840-es években. A gyönyörű, dekoratív lap a Balaton felől ábrázolja Füredet, az előtérben vitorlásban ülő alakokkal, a kikötőben gőzhajó áll, füstölgő kéménnyel.

Mérete: 325 x 415 (460 x 570) mm.

Dekoratív keretben.

View of Balatonfüred. Lithography. Framed.

250 000,-

10. FÜRED.

Balatonfüred látképe a szárazföld felől felvéve. Színezett könyomat. A fürdőhely egyik legkorábbi sokszorosított ábrázolása. Hanusfalvi Petrich András munkája. Feltehetően a művész 1810-es évek végén festett gouache-sorozatának egyik darabjáról készülhetett. Az 1822-ben megjelent Aurorában már szerepel egy acélmetszetű másolata. A magyar litográfia történetében igen korai darabnak számít, hiszen az első hazai könyomatok 1815 körül láttak napvilágot. A város éppen abban az időben kiépülő központját ábrázolja a lap, a háttérben a

Tihanyi-félsziget sziluettjével. A könyomatot készítő műhelyt nem ismerjük. Zákonyi Füred-monográfiájában csak az előképet és az Aurorában megjelent metszetet ismerteti. Páratlanul ritka darab.

Mérete: 200 x 270 mm.

Keretezve.

View of Balatonfüred. Colored lithography. Framed.

300 000,-

11. MAPPA REGULATIONEM FLUVIORUM SÁRVIZ, KAPOS, ET SIÓ, OSTIIQUE LACUS BALATON CUM EXSICCATA HIS ADJACENTE, ANTEA INUNDATA REGIONE, SUBLATAM ITEM OPE TRANSECTIONUM, ET AGGERUM DANUBII IN FLUVIUM SÁRVIZ REGURGITATIONEM

A Sió, a Kapos és a Sárköz szabályozásának befejezése alkalmából kiadott, könyvomatú vízrajzi térkép. A Balaton keleti felét, a Sárköz Csór és a torkolat, a Kapos Kaposvár és a torkolat közötti szakaszát, valamint a Sió teljes hosszát ábrázoló lapot Beszedes

József, a magyar folyószabályozás egyik legjelentősebb alakja készítette. A litográfia Trencsenszky pesti műhelyében készült. Az ajánlás József nádornak és Zichy József Ferencnek szól. Fodor ezt írja róla: „A pompás nyomtatvány egyike legjobb lapjainak.”

Mérete: 630 x 950 mm.

Map of the regulation of the rivers Sió, Sárköz and Kapos. Lithography.

Fodor: 196. old.

120 000,-

12. SOMOGY VÁRMEGYE RÉZMETSZETŰ TÉRKÉPE, FELÜL A BALATONNAL.

A lapot Felsőbüki Nagy József, a vármegye főmérnöke készítette, a metsző Gottfried Prixner volt. Pesten adták ki 1802-ben. A bal felső sarokban a vármegye címere látható. A kartusban Széchényi Ferencnek, a vármegye főispánjának szóló ajánlással. Két szelvényen, vászonra vonva.

Mérete: 960 x 830 mm.

Korabeli papírtokban.

Map of County Somogy. Copper engraving in contemporary hardpaper case.

160 000,-

13. COMITATUS WESZPRIMIENSIS JUSSU INCYLIOTORUM STATUUM ORDINUM GEOGRAPHICE DELINEATUS PER JOANNEM GERLISCH...

Veszprém vármegye rézmetszetű térképe a Balatonnal. Gerlich János a vármegye főmérnöke 1797-ben készítette a térképet, két évvel később a veszprémi születésű Berken János adta ki Bécsben. A cím és a jelmagyarázat is díszes kartusban áll. Az előbbi tetején a vármegye címerével.

Mérete: 575 x 795 mm.

Vászonra vonva, díszes keretben.

Map of the Veszprém County. Copper engraving. Framed.

Fodor: 185. old.

200 000,-

Mérete: 640 x 960 mm.
 Restaurált darab, paszpartuban.
 Engraved map of Zala County.
 Fodor: 118. old.

14. COMITATUS ZALADIENSIS JUSSU INCLYTORUM STATUUM ET ORDINUM ICHONOGRAPHICE DELINEATUS, PER JOHANNEM TOMASICH, EJUSDEM COM. JUR. GEOMETRAM. ET AERI INC. PER CHRIS. JUNKER.

Zala vármegye rézmetszetű térképe a Balatonnal, díszes kartussal, a jelmagyarázatot allegorikus kép ékesíti. Bécsben jelent meg 1792-ben. Készítője, Tomasich János a vármegye mérnöke volt. Nevéhez fűződik a Mura és a Dráva folyók feltérképezése. A lap bekerült a Görög-féle atlaszba is. A rézmetszet Christian Junker munkája.

150 000,-

15. (BÉL MÁTYÁS) BEL, MATTHIAS:

Compendium Hungariae geographicum, ad exemplar notitiae Hungariae novae historico-geographicae... in partes IV. Editio tertia auctior & correctior.

Posonii et Cassoviae, 1777. Joannes Michael Landerer. 1t. (rézmetszetű címkép) + (14) + +312 + (47)p. + 1 határszínezett, kihajtt. térk.

Hozzákötvé:

Compendiolum regnorum Slavoniae, Croatiae, Dalmatiae, Galliciae, et Lodomeriae, magnique principatus Transilvaniae geographicum.

Supplementis et notis brevibus illustratum.

Posonii et Cassoviae, 1777. Landerer. (8) + 170 + (28)p.

A neves polihisztor honismereti tankönyve 1753-ban jelent meg először. Érdekes, hogy az 1779-es kiadás címlapján szintén „Editio tertia auctior & correctior” szerepel. A kapcsolt részeket leíró Compendiolum ekkor látott napvilágot első ízben. A példányunkban meglevő, Mikoviny Sámuel által készített térkép szinte minden darabból hiányzik.

Korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather.

60 000,-

16. (BÉL MÁTYÁS) BELIUS, MATTHIAS:

Hungariae antiquae et novae prodromus, cum specimine, quomodo in singulis operis partibus elaborandis, versari constituerit, auctor -- Pannonius Norimbergae, 1723. P. C. Monath. (22) + 204p. + 2t. (rézmetszetek, 1 kihajt.) + 1 kihajt. térk. Számos rézmetszetű vignettával és iniciáléval.

A mű első, őstörténeti része a szkíták, hunok és avarok történetét tárgyalja. A második rész első tanulmánya Szepes vármegye történetéről szól, ezt a magyarországi vizekről és gyógyfürdőkről szóló értekezés követi, melyben a szerző részletesen bemutatja a felvidéki Szklenő és Vihnye fürdőit. Ezt a két fürdő látképét, valamint a szklenői belsejét ábrázoló, három nagyméretű rézmetszet illusztrálja. Ezután a magyarországi hegyekről, erdőkről, barlangokról és ércekről ír röviden, majd nagyobb fejezet következik a magyar borokról, ezen belül a soproni borvidékről. Ezt is nagyméretű, szőlőt ábrázoló rézmetszet díszíti. A művet az ország mezőgazdaságáról, öltözködéséről és népeiről szóló kis írások zárják, az utolsó előtti levélen egy magyar nemes ifjút ábrázoló rézmetszettel, háttérében Pozsony városával. A metszetek Mikoviny Sámuel munkái, a nemes ifjú feltételezések szerint a művész önarcképe. Az egyik táblán nadragulya ábrája, a másikon a Liptó vármegyei deménfalvi barlang hosszszneti képe (Georg Buchholtz műve) látható, a barlang részletes leírásával. A Szepesség allegorikus képekkel díszített, nagyméretű, rézmetszetű térképe Kray Pál munkája. Kartográfiai szempontból rendkívül jelentős lap, ez az első önálló magyar megyei térkép. Kray 1715-ben készítette el kéziratban, majd halála után Johann Georg Puschner metszette rézbe Bél megbízásából. Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.
Fodor: 77-78. old.

200 000,-

17. BESSENYEI GYÖRGY:

Buda trágédiája öt játékban. -- által.

Posonyban, 1773. Landerer Mihály ny. 152p. Első kiadás.

A mű Attila és Buda tragédiája címmel jelent meg másodszer, 1787-ben. A szerző szinte minden munkájához hasonlóan nagyon ritka.

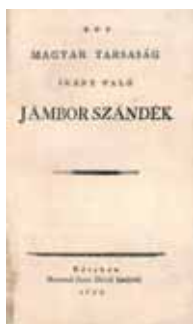
Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Poss.: Az előzéklapon Döbrentei Gábor sajátkezű, datált (1842.) tulajdonosi bejegyzésével.

Szüry: 575.; Borda: 5459.

80 000,-

18. (BESSENYEI GYÖRGY):

Egy magyar társaság iránt való jámbor szándék

Bétsben, 1790. Hummel János Dávid ny. 46p. Első kiadás.

A magyar felvilágosodás egyik programadó írása. Az 1781-ben született röpiratban a szerző hangsúlyozza egy tudományos akadémia létrehozásának szükségességét, kidolgozva annak működési szabályzatát is. Kifejti, hogy a leendő akadémianak a tudomány széles körű terjesztése a feladata. Híressé vált gondolata („Minden nemzet a maga nyelvén lett tudós, de idegenen sohasem”) szellemében a tudományok magyar nyelven való művelése mellett érvel. Tanulmányát Révai Miklós adta ki. Ez volt Besenyei életében megjelent utolsó írása.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary paper.
Szüry: 576.

100 000,-

19. (BESSENYEY GYÖRGY) – KAZINCZY FERENC:

Az amerikai Podocz' és Kazimir' keresztény vallásra-való meg-térése. Németből magyarra fordítottatott Kazinczi -- által

Kassán, 1776. Landerer Mihály. (32)+47p.

Kazinczy irodalmi munkásságának első nyomtatott emléke, egyben második, nyomtatásban megjelent munkája.

Forrása:

A szerző 16 éves korában, pataki diákként fordította magyarra Bessenyei György „Der Amerikaner” című filozófiai tantörténetét. A német nyelvű munka 1774-ben jelent meg Bécsben, a szerző nevének feltüntetése nélkül. A későbbi testőríró 1770 körül írhatta nyelvgyakorlás céljából, egyszersmind a vallási türelem jegyében. Ez volt első megjelent műve. Forrásaként megemlítik Voltaire Vademberét, Montesquieu és Rousseau műveit is. Közvetlen előképének Voltaire

Álzir-ja tekinthető, ahol a főhős neve is hasonló (Poioze), de az irodalomtörténészek szerint nincs egyetlen mintaszövege, inkább a felvilágosodás korának általános toleranciáját fejezi ki.

Keletkezése:

Kazinczy önéletrajzában kissé ellentmondásosan mesél e munkájáról, de több forrás összevetésével rekonstruálható a története. Kazinczyt apja – a katonai pályával kapcsolatos tervei megghiúsulása után – „könyvcsinálásra” szánta. Ez alatt az egyházkerület és a magyar protestantizmus világi vezetésében történő szerepvállalást, és ehhez kapcsolódva kegyes könyvek alkotását értette. E célból egy etikai témájú munka fordításával bízta meg fiát. Az apa nem sokkal későbbi halálát követően a család az elhunyt végakarataként tartotta számon a fordítás ügyét. Az elkészült munkáról azonban Kazinczy professzorai meglehetősen lesújtó véleményt alkottak. Ekkor kapott felhatalmazást anyjától, hogy maga válasszon kedvére való szöveget. Ennek eredményeként látott napvilágot 1775-ben első nyomtatásban megjelent munkája, a „Magyar ország geographica”. Példányait iskolai vizsgáján osztotta ki, tanárai részéről azonban megszegényítő volt a fogadtatása, ezért elhatározta, hogy nevét nem akarja többé nyomtatásban látni. Anyja ösztökélésére és barátai tanácsára azonban újra fordításra méltó tárgyat keresett magának. Bessenyei munkájára véletlenül bukkanhatott rá az egyik Sárospatakra kerülő diáknál 1775 vége felé. A fordítás a következő év elején készen állhatott, de az a legvalószínűbb, hogy csak december 10-e körül hagyta el a nyomdát.

A kiadvány:

A címlap után Kazinczy anyjának szóló ajánlása olvasható, akiről igen szép szavakkal emlékezik meg. Ezt testvérei és diáktársai hozzá írt üdvözlő versei követik, majd maga a fordítás következik. A kötetet számos bájos záródísz és körzet díszíti.

Példányai, hatása:

A szakirodalom szerint a munka igen kis példányszámban jelent meg, csupán a család baráti és familiáris köre, valamint közvetlen tanuló társai kaptak belőle. Így érthető, hogy az irodalmi köztudatba szinte egyáltalán nem került be. Tudomásunk szerint árverésen egyetlen darabja bukkant fel az 1930-as években, hazai közgyűjteményben két teljes példány található. A mű páratlanul ritka volta mellett ráadásul egyszerre köthető a magyar irodalom két nagyságához is, ezért túlzás nélkül nevezhetjük az egyik legbecsesebb irodalmi első kiadásnak.

Későbbi, bibliofil félbőr-kötésben. A gerincen lévő apró sérüléstől eltekintve gyönyörű példány.

Later half leather. Spine slightly damaged.

Poss.: Dr. Rados Imre könyvjegyével.

Makkai – Horváth: 1423.; Szűry: 0

800 000,-

20. MAGYAR BIBLIA AVAGY AZ Ó ÉS ÚJ TESTAMENTOM KÖNYVEIBŐL ÁLLÓ TELLYES SZENT IRÁS A MAGYAR NYELVEN MELLYET A' SIDÓ CHÁLDEAI ÉS GÖRÖG NYELVEKBŐL MAGYAR NYELVRE FORDITOTT ÉS MINDEN RÉSZ KÖZÖNSÉGES SUMMÁJÁT ÉS RÉSZEIT MEGMUTATÓ MARGINALIS JEGYZÉSEKKEL MEG-VILÁGOSITOTT COMÁROMI C. GYÖRGY

(Leiden), 1685 [1719]. ny.n. 1t. (rézmetszetű díszcímlap) + (2) + 5-1386 + (2) + (2) + 104 + (2)p.

Komáromi Csipkés György Károli szövege alapján készítette a máig egyik leg-hívebb fordítást, melyet először a margittai református zsinat ajánlott kiadásra Komáromi halála után, 1680-ban. Eredetileg Debrecenben akarták kinyomtatni, Köleséri Sámuel beszámolója szerint meg is rendelték hozzá a díszes címlapot. Ez

el is készült, ami magyaráztatul szolgál a rajta szereplő évszámra. Végül Leidenben látott napvilágot a mű 4200 példányban. Ebből 2915 példány már 1719 februárjában a magyar határra érkezett, ahol elkobozták, és szinte a teljes szállítmány megsemmisült. A maradék hosszú hanyattatás után, csak 1789-ben jutott el Debrecenbe. A műhöz tartozik önálló lapszámozással a „Szent Dávid-Soltári...” Szenczi Molnár Albert fordításában.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben. A gerincen apró sérülésekkel. A kötet első néhány levelén szúrágás nyomaival, a kötet végén a levelek enyhén foltosak.

Contemporary leather, spine richly gilt. Some leaves slightly stained, some with wormholes.

RMK I 1336.

200 000,-

21. SZENT IRÁS, VAGY IS AZ Ó SZÖVETSÉGNEK SZENT KÖNYVEI, MAGYARÚL KÁLDI GYÖRGY UTÁN A KÖZÖNSÉGES DIÁK FORDÍTÁSBÓL AZ EREDETI BETŰRE IS FIGYELMEZVE JEGYZETEKSEL. NÉGYESI BÁRÓ SZEPESY IGNÁTZ PÉTSI PÜSPÖKNEK FELÜGYELÉSE ALATT. I-IV. KÖTET.

Posonyban, 1835-1836. Belnay' örökösei. 918 + (5)p.; 902 + (3)p.; 834 + (7)p.; 1268 + (6)p.

Hozzá:

Szent Irás, vagy is az Új Szövetségnek szent könyvei, Magyarúl Káldi György után A Közönséges Diák fordításból az eredeti Betűre is figyelmezve Jegyzetekkel. Négyesi báró Szepesy Ignázt Pétsi Püspöknek Felügyelése alatt. I-II. kötet.

Posonyban, 1834-1835. Belnay örökösei. 722 + (2)p.; 751 + (8)p.

Egységes, díszesen aranyozott, korabeli bőrkötésben. Néhány helyen az aranyozás és a bőr kissé megkopott, de összességében gyönyörű sorozat.

Richly gilt contemporary leather.

80 000,-

Botanika

22. DIÓSZEGI SÁMUEL – FAZEKAS MIHÁLY:

Magyar füvészkönyv. Melly a' két magyar hazábann találtatható növevényeknek megismerésére vezet, a' Linné alkotmánya szerént. I-II. rész [egybekötve].

Debreczenbenn, 1807. Csáthy. XVI+608p.

Az első magyar növényhatározó, amely Linné rendszere alapján készült. Az ötlet Földi Jánosé volt, de korai halála miatt ő csupán az állattani részt tudta elkészíteni. Kéziratai felhasználásával kezdett hozzá Diószegi Sámuel és sógora, Fazekas Mihály a magyar növénytani szaknyelv megalkotásához. A kortársak részéről vegyes volt a fogadtatás, a könyv nem bizonyult kelendőnek. Az eladatlan példányok évekig a lelkészlak (Diószegi református pap volt) pincéjében álltak. Ezt látva a szerzők elálltak a javított kiadás gondolatától. Ennek ellenére a munka sikerét mutatja, hogy majd' egy évszázadig használták.

Kopottas, későbbi félbőr-kötésben.

Worn later half leather.

Szüry: 967.

30 000,-

23. LIPPAY JÁNOS:

Posoni kert. Kiben minden kerti Munkák, Rendelések, Virágokkal, Veteményekkel, Fákkal, Gyümölcsökkel és Kerti Csömötékekkel való baimolódások... le-irattatnak... I-II. könyv [egybekötve].

(Nagy Szombatba) – Bécsbe, 1664. (Academiai böttökkel) – Cosmerovius Máté. (16)+244+148p. Az első rész két levele (145-148p.) másolattal pótolva.

Az első magyar nyelvű önálló kertészeti szakmunka, a korabeli tudományos ismeretek és a gyakorlati tapasztalatok összefoglalása.

A mű első része (Virágos-kert) címlap és előszó nélkül Nagyszombatban készült. A második részt (Veteményes-kert), valamint – a korabeli gyakorlatnak megfelelően legutoljára összeállított – az egész mű elé szánt címlapot (két változatban) és az előszót ugyanabban az évben nyomtatták Bécsben. A munkához nyolc rézmetszet is készült, de ezek – a példányok túlnyomó többségéhez hasonlóan – hiányoznak.

Restaurált, korabeli pergamenkötésben. Néhány levele erősen körülvágva.

Restored contemporary vellum. Two leaves replaced by copies.

RMK I 1016.

400 000,-

24. ROCHEL, (ANTON) ANTONIUS:

Plantae Banatus rariores, iconibus et descriptionibus illustratae. Praemisso tractatu phytogeographico et subnexis additamentis in terminologiam botanicam.

Pestini, 1828. Typis Ludovici Landerer de Fűskút. (2)+IV+(14)+84p.+XL+1t.+1 kihajt. térk.

A szerző osztrák származású sebész, botanikus. 1800-ban költözött Magyarországra. 1820-ig a Felvidéken működött. Nevéhez fűződik a Tatra növényvilágának első leírása, amely 1821-ben látott napvilágot. 1820-ban otthagyta az orvosi pályát, és a Füvészkert főkertésze lett. Ebben az időszakban született legjelentősebb munkája, a Bánát flórájának részletes ismertetése gazdag képanyaggal kiegészítve. A nagyméretű (400 x 250 mm) könyvismertetése a szerző rajzai nyomán Johann Schmid készítette. A

kötet Láng Adolf Ferenc pesti gyógyszerész, amatőr botanikus anyagi támogatásával jelent meg. Nagyon ritka mű, tudomásunk szerint hazai árverésen utoljára az 1930-as években szerepelt.

Javított gerincű, későbbi félvázon-kötésben. Az eredeti első borító egy csíkja, valamint a hátsó borító bekötve.

Later half cloth. Spine restored.

150 000,-

25. KITAIBEL (PÁL), PAUL(US) – WALDSTEIN, FRANCISC(US):

Descriptiones et icones plantarum rariorum Hungariae. Vol. II-III.

Viennae, 1805-1812. Matthias Andreas Schmidt. (2) + XXXII+105-221p.+101-200 t. (kézzel színezett rézmetszet, ebből 6 kihajt.); (4) + 223-310p.+201-280 t. (kézzel színezett rézmetszet, ebből 5 kihajt.)

A magyar botanikatörténet egyik legfontosabb és talán legszembetűnőbb illusztrált alapműve.

A szerző:

Kitaibel Pál a természettudomány több ágában, így a botanika, földtan és balneológia területén is maradandó eredményeket létrehozó polihisztor volt. A pesti egyetem botanika- és kémia-professzoraként ő lett az egyetem botanikus kertjének felügyelője, 1810-től igazgatója. Idejének legnagyobb részét tudományos gyűjtőútjainak szentelte.

A munka forrása:

A flórákutatóban elért tudományos eredményeinek alapját utazásai során tett megfigyelései teremtették meg. Több kisebb utat követően 1795-ben tette első nagyobb szabású, pontosan

dokumentált utazását a Szepességbe és a Magas-Tátrába. A következő években bejárta Máramarost, a Mátrát, Bihart, a Dunántúlt, a Bánságot, Bereg és Árva megyét, valamint Szlavóniát. Tudományos szempontból legnagyobb jelentőségű utazását 1802-ben, az akkor növénytanilag szinte teljesen feltáratlan Horvátországba tette. Alapos útinaplói arról árulkodnak, hogy a botanikán túl szinte minden természettudományos (földrajzi, talajtani, mezőgazdasági), néprajzi és kultúrtörténeti kérdésre figyelmet fordított, de lejegyezte a talált növények népi neveit is, kémiai elemzést az ásványvizet; növényeket, magvakat gyűjtött a botanikus kert számára, talaj- és kőzetmintákat vett. Legtöbb utazásán kísérője a természettudományos érdeklődésű Franz Waldstein-Wartenberg cseh főúr, aki barátja, pártfogója, és mecénása volt. Neki – szintén kiváló botanikusként – jelentős szakkönyvtára, növénygyűjteménye, botanikus kertje és tudományos összeköttetései voltak. Az utazások költségeiben, később a kötetek megjelentetésében is jelentékeny részt vállalt.

A kiadás története:

A kiadvány előfizetési felhívása 1799 márciusában jelent meg Bécsben. A decasokra osztott mű első füzeté már az év végén, az első tíz decasból álló kötet 1802 tavaszán, a második és harmadik 1805-ben és 1812-ben látott napvilágot. Utolsó darabja a háború és a rossz gazdasági viszonyok, a papírbeszerzés nehézségei miatt csupán nyolc dekádöt tartalmaz. A kötet szerkesztését Waldstein végezte, az ő feljegyzéseiből ismertek a megjelenés körülményei. A füzetek cca. 200 példányban jelentek meg. Az előfizetési felhívásban egy decas előfizetési árát 10 forintban, bolti árát 15 forintban szabták meg. Bár a nemzetközi tudományos közvélemény nagy elismeréssel fogadta a munkát, több európai botanikus társaság is tagjaivá választotta a szerzőket, a füzetekre meglehetősen kevés előfizető jelentkezett. Hiába küldtek példányokat a lipcsei könyvvásárra, 1800 elején mindössze négy párizsi és négy salzburgi megrendelőjük volt. Később is több veszteség érte őket: a Spanyolországba küldött 45 példányt nyolc másikkal együtt Franciaországban elkobozták, így többet nem is rendeltek; az első két decas Angliába és Hollandiába küldött 30 darabját szállító hajó pedig elsüllyedt. A legnagyobb érdeklődésre itthon számítottak, azonban a hazai tudományos világ csak jóval később méltatta a munkát, Magyarországon csupán mintegy 40 előfizetőt sikerült találni. Végül a kiadások jóval túlszárnyalták a bevételeket, az első kötet 20 000 forintnyi költségének alig a fele térült meg.

A mű:

Kitaibel a műben Magyarország 280, ritkábbnak tartott növényének ismertetését tűzte ki célul. Ezek közül mintegy ötven fajt már korábban is leírtak, de a legtöbbet Kitaibel tudományos szempontból teljesen ismeretlennek tartotta. Az összes leírt faj mintegy felét ma is Kitaibel felfedezésként ismerik világszerte. A második kötet legnagyobb részt az akkor szinte teljesen feltáratlan Horvátország növényritkaságait írja le, számos újonnan felfedezett fajjal és egy új nemzetéggel. Az előszó Horvátország természetföldrajzi leírása. A harmadik kötetbe azok a növények kerültek, amelyek valamilyen okból az első két kötetből kimaradtak, illetve amelyeket Kitaibelnek a második kötet megjelenése után sikerült meghatározni. E kötet elejére Szlavónia Horvátorszáéhoz hasonló leírását tervezték, azonban ez végül nem valósult meg. A teljes mű 280, nagyméretű, kézzel színezett táblával jelent meg. Mindegyik eredeti, élő növény után készült. Itthon a hazahozott, valamint a pesti és a bécsi botanikus kertben felnevelt növényekről Schütz Károly és fia, János készített élethű rajzokat. Kitaibel már utazásaira is vitt magával rajzolókat, akinek a személye ismeretlen maradt.

A monumentális díszmű kereskedelmi forgalomba nem került, csupán kevés érdeklődő, gyűjtő juthatott hozzá. Tudomásunk szerint az elmúlt mintegy fél évszázadban egyszer szerepelt hazai árverésen.

Egymástól eltérő, korabeli bőrkötésben.

Two volumes of three in different contemporary leather.

Apponyi 2932.; Nissen BBI, 2096.

1 800 000,-

26. BUDAI FERENTZ:

Magyar ország polgári historiájára való lexicon, a' XVI. század végéig. Készítette néhai tiszteletes tudós -- úr... Kiadta Budai É'saiás. I-III. darab.

Nagy-Váradonn, 1804–1805. Máramarossi Gottlieb A. XII+627p.; (2)+754p.; (8)+768p.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli félbőr-kötésben. Festett előzéklapokkal. Néhány levélen kis javításokkal. Gyönyörű, igazi gyűjtői példány.

Contemporary half leather. Spine richly gilt. Some leaves restored.

Poss.: A címlapon a neves könyvgyűjtő, báró Radványszky Béla gyűjteményi bélyegzőjével.

120 000,-

27. CALVINUS, JOANNES:

Institutio christianae religionis -- auctore. Additi sunt nuper duo Indices, ante ab Augustino Marlorato...

Geneuae, 1569. Ex officina Francisci Perrini. (32)+980+(130)p.

Kálvin fő műve, teológiájának összefoglalása. Először 1536-ban jelent meg Basalben, végleges változata pedig 1559-ben látott napvilágot. A francia reformátor, Augustin Marlorat mutatóival kiegészítve elsőként 1566-ban adták ki.

Monogramos, datált („T W 157?”), fatáblára vont disznóbőr-kötésben. A kötéstáblák közepén címerrel. Az első táblán két megmaradt sarokverettel.

Contemporary leather with two brass corner pieces.

Poss.: Az előzéklapon levő tulajdonosi bejegyzés tanúsága szerint már a XVII. században hazai (erdélyi) használatban volt: „Francisci Nagy Baczoni Anno 1662.”

BNH Cat C 105.

60 000,-

28. CARBONI, FRANCESCO:

Le piaghe dell' hebraismo, Scoperte Nuouamente da -- cittadino Veneto, Col Lume delle piú pretiose Dottrine d' Antichi Scrittori Cattolici, Hebrei, e Gentili. Venetia, 1674. Stefano Curti. (16)+343+95+(16)p.

A zsidók eltévelyedését és hibáit ostorozó mű első kiadása. 1677-ben Flagellum Hebraeorum címen latinul is megjelent. A II. világháború után a katolikus egyház felvette a tiltott könyvek jegyzékébe.

Korabeli pergamenkötésben.

First edition in contemporary vellum.

40 000,-

29. (CHÁZÁR ANDRÁS):

A' magyar nemzethez!

Nagy-Sombatban, 1806. Jelinek Ventzel ny. 24+(2)p.

A szerző Gömör vármegye főjegyzője, ügyvéd, a nemesi reformmozgalom egyik jelentős képviselője volt. Röpiratában a magyar nyelv védelmében és egy tudós társaság érdekében szólal fel.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

30 000,-

30. (DARVAS FERENC):

A' jó magyarhoz

Pesten, 1790. Lindauer János. (14)p. A címlapon fametszetű dísszel.

A szerző költő, helytartósági tanácsos volt. Támogatta a magyar nyelv használatát az országgyűléseken, lelkes pártfogója volt a magyar színjátszásnak. E költeményében üdvözli, hogy II. Lipót, az új uralkodó helyreállította a rendi alkotmányt.

A gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

20 000,-

31. (DIODÓROSZ) DIODORUS SICULUS:

Bibliothecae historicae libri XVII.

Lugduni, 1559. Apud Haeredes Seb. Gryphii. 1127p.

A görög történetíró munkája a világ történetét írja le a kezdetektől Julius Caesar koráig. Népszerűségét jelzi, hogy nemzeti könyvtárunk két másik, ugyanebben az évben megjelent kiadását is őrzi. Példányunk művelődéstörténeti jelentőségét az adja, hogy a könyvjegy tanúsága szerint az első magyar bibliográfus, szlavniczai és lukai Sándor István lukai (Nyitra vármegye) könyvtárát gazdagította.

XVII. századi pergamenkötésben. A címlap javítva, kis szöveg hiánnyal. Szép példány.

17th century vellum. Title page restored.

Poss.: Az első kötetstábla belső oldalán Sándor István könyvjegyével.

BNH Cat 0

30 000,-

32. DRELINCOURT, (CHARLES) KÁROLY:

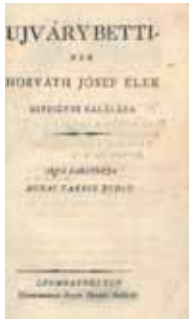
A' keresztyén léleknek halál' félelmei ellen való orvosságai, Némely bódog ki-múlásra való szükséges Készületekkel. Irattattak Frantzia nyelven -- által, Magyarra fordítottak Zágoni Aranka Gyö[r]gy... által. I-II. darab [egybekötve].

(Nagyenyed), 1768. (Debretzeni Sámuel.) (8) + 375 + (3) + (6) + 459 + (5)p. Első kiadás. A művet az Erdélyi Magyar Nyelvművelő Társaság alapítója, Aranka György adta ki. Egyes kutatók szerint a fordítás is az ő munkája, mások ezt apjának tulajdonítják. A könyv nagy sikert aratott, 1775-ben Pozsonyban újra kinyomtatták.

Díszesen aranyozott gerincű, enyhén kopottas, korabeli bőrkötésben. A gerincen apró sérülésekkel. Több levelének alsó sarka foltos.

Worn contemporary leather. Spine richly gilt, slightly damaged.

30 000,-

33. DUKAI TAKÁCS JUDIT:

Ujváry Bettinek Horváth József Elek hitésének halálára írta barátnéja -- Szombathelyen, (1816?). Perger Ferentz Betüivel. (6)p.

Ritka alkalmi vers. Szerzője az első jelentős magyar költőnő, Berzsenyi Dániel sógornője volt. Verseit Horváth József Elek juttatta el Kazinczyhoz, Kis Jánoshoz és Döbrentei Gáborhoz. Ez utóbbi adta ki első költeményét az Erdélyi Múzeumban.

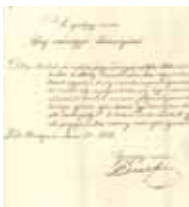
A gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

Szűry: 1046.

20 000,-

1848-1849

34. DEÁK FERENC (1803–1876) IGAZSÁGÜGYI MINISZTER SAJÁTKE-ZÜLEG ALÁÍRT, HIVATALOS LEVELE ÜNG VÁRMEGYÉNEK CÍMEZVE.

Utasítja a címzettet, hogy Dubay Antal ügyében járjon el.

1 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Bp., 1848. VI. 4.

Ferenc Deák, Minister of Justice. Official ordinance with seal, autograph signed. 1 page.

50 000,-

35. ERDÉLYI JÁNOS:

Szabad hangok.

Pesten, 1849. Lukács és Társa ny. 35p.

A forradalmi hangú politikai verseket tartalmazó füzet szerzője 1848-49-ben a Respublika című folyóirat szerkesztője és a Nemzeti Színház igazgatója is volt. A mű kiadója – a borítón levő bélyegző tanúsága szerint – Magyar Mihály könyvkereskedő volt. Érdekessége, hogy itt jelent meg először az ún. Rákóczi-nóta szövege nyomtatásban.

Javított, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Restored original paper. Uncut.

Szűry: 1196.

20 000,-

36. KLAUZÁL GÁBOR (1804–1866) FÖLDMŰVELÉSI, IPARI ÉS KERESKEDELMI MINISZTER ÁLTAL SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, HIVATALOS LEVÉL ÜNG VÁRMEGYÉNEK CÍMEZVE.

Balás György szatmári pap javadalmazása ügyében ad utasítást a megyének a pénzügyminiszter nevében.

1 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Buda, 1848. V. 31.

Gábor Klauzál, Minister of Industry and Commerce. Official ordinance with seal, autograph signed. 1 page.

60 000,-

37. MÉSZÁROS LÁZÁR (1796–1858) HADÜGYMINISZTER SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, NYOMTATOTT KÖRLEVELE ÜNG VÁRMEGYÉNEK CÍMEZVE.

A megyében található salétromfőzők ügyében ad utasítást.

1 nyomtatott oldal. Piros viaszpecséttel. Kelt: Bp., 1848. V. 28.

Lázár Mészáros, Minister of Defense. Official ordinance with seal, autograph signed. 1 page.

60 000,-

38. MEZŐ DÁNIEL:

Honfi szózat. (Petőfi' „Királyokhoz „ címzett verse ellen.)

Pesten, 1848. Trattner-Károlyi ny. 1 levél, 2 nyomtatott oldal.

Petőfi híres verse óriási vihart kavart, számos válasz született rá. Ezek közül az első – egyben a leghírhedtebbé vált – a hajdúböszörményi nemzetőr költeménye, amely először a Debrecen–Nagyváradai Értesítő április 23-i számában jelent meg. Ez az első önálló röplapkiadása, a cím fölötti szöveg szerint: „Utánnymot 1848-ki Majus 2-kán.”

Mérete: 200 x 135 mm.

Fly-bill.

15 000,-

39. SZEMERE BERTALAN (1812–1869) BELÜGYMINISZTER SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, HIVATALOS LEVELE ÜNG VÁRMEGYÉNEK CÍMEZVE.

Engedélyezi, hogy a jegyzői kar mellé egy kiadót alkalmazzanak 100 forint évi fizetéssel.

1 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Bp., 1848. VI. 3.

Bertalan Szemere, Minister of Interior. Official ordinance with seal, autograph signed. 1 page.

50 000,-

40. SZEMERE BERTALAN (1812–1869) BELÜGYMINISZTER ÁLTAL SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, HIVATALOS OKIRAT.

Demeczky Lajost belügyminisztériumi titkárrá nevezi ki.

1 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Bp., 1848. IV. 30.

Bertalan Szemere, Minister of Interior. Official appointment with seal, autograph signed. 1 page.

40 000,-

41. SZÖGÉNY LÁSZLÓ (1806–1893) A MAGYAR KIRÁLYI IDEIGLENES POLGÁRI KÖZIGAZGATÁS ELNÖKE ÁLTAL SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT KI-NEVEZÉSI OKIRAT.

Értesíti Demeczky Lajost, hogy előterjesztése nyomán Alfred Windischgrätz herceg, tábornagy megerősíti őt belügyminisztériumi titkári állásában (lásd ??? tételünket). 1 beírt oldal. Piros viaszpecséttel. Kelt: Buda, 1849. II. 10.

László Szögény, Chairman of the Provisional Royal Hungarian Government. Official appointment with seal, autograph signed. 1 page.

30 000,-

42. ZALÁR (JÓZSEF):

Szabadságdalok

Pesten, 1849. Bucszánszky Alajos. 61 + (3)p.

A hazafias és harcra buzdító versek szerzője, a gyöngyösi születésű Zalár (eredeti nevén Hizli) József az egri szemináriumot hagyta ott 1848-ban, hogy önkéntesként harcoljon a Délvidéken. Később Damjanich hadi krónikása lett, az itt töltött idő szüleménye e kis kötet. A 3. és 9. zászlóaljnak ajánlott versfüzér darabjai között található Görgei, Damjanich, Klapka és Leiningen mellett a tápióbicskei csatában hősi halált halt – szintén gyöngyösi születésű – Csikány Ferenc százados nevét viselő vers is. Nagyon ritka darab.

Javított, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány. Az első borítón címeres fametszetű képpel.

Restored original paper.

20 000,-

Fényképészet

43. KERTÉSZ, ANDRÉ:

Paris vu par --. Texte de Pierre Mac-Orlan.

Paris, (1934.) Libraire Plon. (48)p. A művész 48 felvételével.

A magyar származású fotóművész második megjelent albuma. Az első egy évvel korábban látott napvilágot, „Enfants” címmel. Nagyon ritka.

Fényképpel illusztrált, kiadói papírborítóban.

Illustrated original paper.

150 000,-

Gasztronómia

44. JÓKAI MÓR ÉS MIKSZÁTH KÁLMÁN AUTOGRÁF ALÁÍRÁSA AZ ANDRÁSSY ÚTI DRECHSLER-VENDÉGLŐ MENÜKÁRTYÁJÁN.

Az újévi ünnepi ebédre 1897. január 1-jén került sor. Drechsler Béla étterme 1896-tól működött az Operaházzal szemközti épületben. Jókai egyik kedvenc helye volt, de sűrűn megfordult itt Szinyei Merse Pál, Nagy Endre és Lechner Ödön is. A festett, aranyozott, virágokkal és madarakkal díszített lap Czettel és Deutsch nyomdájában készült.

Mérete: 140 x 90 mm.

Menu card. Autograph signed by Mór Jókai and Kálmán Mikszáth, writers.

50 000,-

45. VERES MIHÁLY (FORD.):

A' jó gazda-aszszony, avagy olly hasznos könyvetske, mellyben az Aszszonyoknak házaikban, és házaik körül, sok hasznos, és meg-kivánható dolgok meg irattattak. Német nyelvből mind a' mostan élő, mind az ezután következendő Aszszonyoknak, és Leány-Aszszonyoknak hasznokra fordította, és közönséggé tett --. Második nyomtatás.

Pozsonyban és Pesten, 1797. Fűskúti Landerer Mihály. 1t. (utólag amatőr módon kiszínezve) +XXIII+214+(8)p. Az utolsó négy levél másolattal pótolva.

Konyhai, orvosi, gyermekneveléssel kapcsolatos és más hasznos házi tudnivalókat tartalmazó mű. Először 1796-ban látott napvilágot, majd számos kiadást megért.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper. Four leaves replaced by copies.

Éliás – Szántó: 560.

40 000,-

46. (GIOVIO, PAOLO) JOVIUS, PAULUS:

Elogia Virorum bellica virtute illustrium, Septem libris jam olim ab Authore comprehensa, Et nunc ex eiusdem Musaeo ad vivum expressis Imaginibus exornata Basilae, 1596. Petrus Pernaus. (8)+258+(10)p.

Híres hadvezérek, államférfiak, királyok, császárok és más nevezetes személyek arcképcsarnoka, rövid életrajzokkal. A szerző humanista történetíró, festő, Nocera püspöke volt. Számos műve jelent meg. E munkája először 1551-ben látott napvilágot, ekkor még metszetek nélkül. Az 1575-ös kiadáshoz Tobias Stimmer svájci fametsző készített illusztrációkat a szerző saját múzeumának anyagából. A Romulusszal kezdődő és Cosimo Medicivel záruló névsorból a szakirodalom külön kiemeli a Columbus-ábrázolást

művelődéstörténeti jelentőségét. Számos, magyar szempontból érdekes életrajz szerepel a kötetben: Hunyadi Mátyás, II. Lajos, a kalandos életű Gritti Alajos, a Habsburgok közül pedig I. Ferdinánd és Miksa császár. Emellett történelmünkhez szorosan kapcsolódik több török szultán és Szkander bég alakja is.

XVIII. századi bőrkötésben. Az utolsó levél alsó harmada pótolva, kis szöveghiánnyal.

18th century leather binding, one third of the last leaf is restored (some loss of text).

Apponyi: 2563.; BNH Cat J-240.

160 000,-

47. HAECKEL, (STEPHAN) ISTVÁN:

A' salétrom főzésnek leg-könnyebb, és leg-bizonyosabb módgya, mellyet -- Császári 's Királyi Salétrom-Tisztartó 1778-dik esztendőben a' Felsőleges Császári 's Királyi Tárháznak költségén német nyelven kiadott. Magyarra fordította Rác Sámuel... Második kiadás.

Budán, 1783. Királyi Universitás. 1t. (Dugonics András ábrázoló rézmetszetű címkép) + (6)+49+(1)p.+1 kihajt. t.

A mű magyarul először 1780-ban jelent meg, majd 1786-ban harmadszor is kiadták. A fordító a budai egyetem orvosi karának tanára, 1793-tól rektora, emellett gyakorló klinikai orvosként is működött. A magyar nyelvű természettudományos

tanítási és szaknyelvvel terjesztője volt. Csokonai ódát is írt hozzá „A borbélyi tanítások...” című munkájának megjelenésekor.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

80 000,-

48. HÄUFLER J(OSEPH VINZENZ):

Album von Visegrád entworfen und erläutert von --. lithographirt und herausgegeben von der lithographischen-Anstalt des Nicolaus Szeremley.

(Buda, 1847. Schröpfer.) (2) + 16p. + 9t. (könyvmatok)

A Visegrád történetét és leírását tartalmazó díszmű egyidejűleg német és magyar nyelven is megjelent. A bécsi szerző többször járt Visegrádon. A litográfiák Szeremley Miklós pesti műhelyében készültek, de a művészi munkát az osztrák Franz Pracher végezte. A könyv kelendősége miatt az illusztrációkat később újból el kellett készíteni az újranyomáshoz.

Javított, kiadói papírkötésben. Az első borítón a szöveg díszes keretben, felül koronás magyar címerrel, alul Visegrádéval. Néhány tábla enyhén foltos.

Restored original hardpaper. Some plates slightly stained.

120 000,-

49. HERING, GEORGE:

Sketches on the Danube in Hungary and Transylvania

London, 1838. Thomas McLean. 1t. (díszcímlap) + (2)p. + 25t. (hártypapírral védve) Egy levél (képjegyzék) hiányzik.

Heringet John Paget hívta meg Magyarországra, hogy illusztrálja az országot bemutató munkáját. A folio díszalbum a címtől eltérően nemcsak dunai képeket tartalmaz, hanem felvidéki várakat és városokat is bemutat, sőt az Aggteleki-cseppkőbarlangot is leírja. A tájképeken kívül néprajzi érdekességű ábrázolások is találhatóak a kötetben. A címlapot követő levélen Hering Széchenyi Istvánnak szóló, egészoldalas ajánlása olvasható. Így ír benne: „amíg azelőtt az európai utazó számára Magyarország szinte tilos terület volt, addig most a gőzhajóút olyan könnyű mint egy utazás a Themzén.” A nagyméretű (460 x 300 mm) könyvmatokat Hering után J. B. Pyne készítette. A 25 kép közül egyetlen pest-budai tárgyút találunk, egy dunai látképet a vízivárosi partról felvéve. A többi illusztráció között megtalálható Pozsony, Selmecebánya, Sopron, Visegrád, Pest, Tokaj, Belgrád és Vajdahunyad látképe is. Ritka mű.

Restaurált, korabeli félbőr-kötésben. A táblák enyhén rozsdafoltosak.

Restored contemporary half leather. One leaf missing. The plates slightly stained.

800 000,-

50. ILLYÉS GYULA:

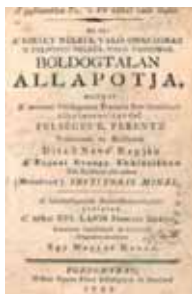
Hunok Párisban. Regény.

(Bp., 1946.) Révai. 463 + (1)p. Első kiadás. A címlapon ajánlással: „Márai Sándornak szeretettel Illyés Gyula”

Kiadói félvászon-kötésben.

First edition, inscribed by the author. Original half cloth.

40 000,-

51. INSTITORIS MIHÁLY, MOSSÓTZY:

A gyökeretlen Fa, 's Fő nélkül való Sapka. Az az: A' Király nélkül való országnak 's felsőség nélkül való városnak Böldogtalan Állapotja, melyet A' mostani böldogtalan Frantzia Revolutzióinak alkalmatosságával Felséges II. Ferentz Tsászárnak és Királynak Ditső Neve' Napján A' Posonyi Evangy. Ekklesiában Tót Nyelven elő-adott --. A' közönségesebb Használhatóságáért pediglen A' néhai XVI. Lajos Frantzia Királynak keserves halálának le-írásával Magyarra fordított Egy Magyar Hazafi. Pozsonyban, 1793. Wéber Simon Péter. 1 színes t. + 60p.

A francia forradalom és a felvilágosodás ellen agitáló politikai röpirat. Szerzője szlovák evangélikus lelkész, a pozsonyi evangélikus líceum teológiatanára volt. A bájos rézmetszetű címképen a francia forradalom allegorikus képe látható. A magyar fordító személye ismeretlen.

Későbbi papírkötésben. A címlap, valamint az utolsó levél javítva, kis részben pótolva.

Later hardpaper. Two leaves restored.

20 000,-

52. JÓZSEF ATTILA:

Medvetánc. (Válogatott költemények 1922–1934.)

(Bp., 1934.) Révai. 108 + (4)p. Első kiadás.

Kiadói papírborítóban. Részben felvágatlan példány.

Original paper. Uncut.

30 000,-

53. JÓZSEF ATTILA:

Nincsen apám se anyám. Versek.

Bp., 1929. Génius. (2) + 61 + (2)p. Első kiadás. Számozott (237/51–1000) példány.

Javított, kiadói papírborítóban. Körülvágatlan példány.

Restored original paper. Uncut.

40 000,-

54. KATONA ISTVÁN:

A' magyar Szent Koronáról Doct. Décsy Sámueltól írtt Históriának meg-rostálása Budán, 1793. Kir. Akademia. 85p.

A híres jezsuita történétíró e művében egyrészt a korona eredetéről vitatkozik Decsyvel, másrészt védekezik annak katolikusellenes támadásaival szemben.

Korabeli papírborítóban. A címlap felső részén sérüléssel, szöveghiány nincs.

Contemporary paper. Title page slightly damaged.

40 000,-

55. KEMPIS, THOMAS A:

De imitatione Christi, Libri IV.

Tyrnaviae, 1717. Typis et Sumptibus Acad. Soc. Jesu. (20)+437+(12)p.

Bájos, kisméretű, 24° formátumú kötet, Kempis Tamás nagyhatású munkájának második hazai latin nyelvű kiadása. Számos magyar fordítása ellenére hazai latin nyelvű kiadása először 1678-ban jelent meg Nagyszombatban, 16° formátumban.

Enyhén kopottas, díszesen aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben.

Slightly worn contemporary leather. Spine richly gilt.

25 000,-

56. [KERESZTURI JÓZSEF, SZINÉRSZEGHI]:

Második Leopold magyar király, Eleuterinek, egy magyar profétának látása szerint.

Fordította mulattságból Pozsonyi üres órájában sz(irmai) Sz(irmay) A(ntal).

Pozsonban, 1790. Wéber Simon Péter. 222+(1)p.

Az eredetileg latinul (Leopoldus II. in campo Rákos. Visio Eleutherii Pannonii) – ugyanebben az évben – megjelent regényt az első magyar utópista munkaként emlegetik. A főhős egy léghajón utazik a jövő Magyarországra, ahol minden tökéletesen működik. A közigazgatás nyelve magyar, virágzik a kereskedelem és a mezőgazdaság. Mindenki művelt és buzgón vallásos. A szerző kilépve a jezsuita rendből, II. József elképzeléseinek lelkes híve lett.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szűry: 2454.

30 000,-

Kéziratok**57. DEÁK FERENC (1803–1876) AUTOGRÁF ALÁÍRÁSÁVAL EL-LÁTOTT LEVELE ISMERETLENNEK „TISZTELT BARÁTOM!” MEG-SZÓLÍTÁSSAL A VÖRÖSMARTY-ÁRVÁK ÜGYÉBEN.**

Mint az árvák gyámja fordul a címzetthez: „Láng eszű költőnknek özvegyét és árváit elhagynunk nem lehet. Szent kötelességünk a' dicsőültnek hallhatatlan érdemeit tettleg is méltányolni 's legalább maradékiban némileg meghálálni. Szíves bizalommal kérem tehát Tisztelendő urat úgy is mint boldogult barátom árváinak gyámja, legyen szíves mindazokat kik baráti 's ismerősei körében az elhunytak érdemeit tisztelve, részvéttel vannak az atyátlan árvák iránt, és módjuk is van keblök nemes érzelmeinek áldozni nevében 's maga nevében magán úton nemes lelkű adakozásra felszólítani.” Közli, hogy a készpénz

mellett kamatozó állampapírt és úrbéri kárpótlási kötelezvényt is szívesen fogadnak. Kéri, hogy a felajánlásokat a címére, az „Angol királyné czfmű szállodába” küldjék, egyben megígéri, hogy minden adományról nyugtát küld. A harmadik oldalon a különböző összegeket felajánlók aláírásai láthatók.

Vörösmarty halála után az egész ország megmozdult árvái megsegítésére. Az író a halálos ágyán Deák gondjaira bízta feleségét és gyerekeit. Halála után Deák nagy sikerű országos gyűjtést rendezett a javukra és a későbbiekben is gondoskodott a családról. Számos levelet küldött szét a fentivel azonos tartalmú szöveggel. 2 levél, 2 beírt oldal. Kelt: Pest, 1855. XII. 20.

A hajtogatás mentén szakadozott, szöveghiány nincs.

Ferenc Deák, politician. Autograph signed letter.

60 000,-

58. (DERSI GERGELY ISTVÁN) DERSIUS, STEPHANUS G.:

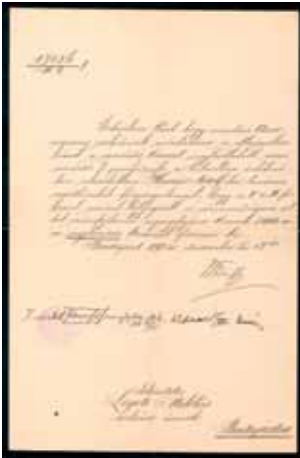
Tractatus theologico-diacriticus. Quatuor Religionum, in Principatu, Transilvaniae vulgo receptarum, praecipua Capita et Fundamenta complectens, Conceptus et conscriptus... Auctore, –, Anno Domini M.DCC.XVII. Iam vero Cibinii descriptus per Paullum Húszár, 1761.

430 számozott, beírt oldal.

Kézirat unitárius teológiai mű. Mindvégig egy kéz írása, igen szépen kalligrafált munka. Az unitárius vallás tételeinek ismertetése, az ellenérvek cáfolataival. A szerző unitárius pap volt – többek között a tordai eklézsiában – a XVIII. században. E műve nyomtatásban nem jelent meg. Korabeli pergamenkötésben, gerincén aranyozott vignettával. Aranymetszéssel díszítve.

Contemporary vellum, gilt vignette on spine. Inner edges gilt.

200 000,-

59. LIGETI MIKLÓS (1871–1944) SZOBRÁSZMŰVÉSSZEL KAPCSOLATOS GYŰJTEMÉNY.

A művész Stróbl Alajos tanítványa volt. Leghíresebb alkotása a városligeti Anonymus-szobor.

1. Hubay Jenő (1858–1937) hegedűművész, zeneszerző sajátkezű levele Ligetinek „Kedves Miklós” megszólítással.

Szeretettel várja a címzettet szalattai birtokán. Megjegyzi, hogy Munkácsyné is meglátogatja a hónap végén.

1 beírt oldal. Kelt: Pusztaszalatna, 1911. VI. 20.

2. Széchényi Viktor gróf (1871–1945) képviselő, Széchényi Ferenc dédunokája, a vadászíró Zsigmond apja által aláírt, gépelt levél Ligetinek „Kedves Mester!” megszólítással.

Értesíti, hogy a következő szerdán felkeresi őt műtermében. Széchényi állt modellt Rudolf trónörökös készülő szobrához, amelyet egy 1905-ben kiírt pályázatra készített a művész.

1 gépelt oldal. Kelt: Sárpentele, 1906. VII. 9.

3. Gróf Széchényi Imréné sajátkezű levele Ligetinek „Tisztelt Ligeti ur” megszólítással.

Reményét fejezi ki, hogy a művész le tud utazni hozzá, hogy megmintázza.

2 beírt oldal. Kelt: Somogyvár, 1906. IX. 14.

4. Ismeretlen Ligetinek szóló sorai két kis, szakadt papírlapon. Keltezés nélkül.

5. Medve Zoltán, Krassó-Szörény vármegyei főispán sajátkezű levele Ligetihez „Nagyságos Uram!” megszólítással.

Érdeklődik a címzettől, hogy elintézi-e a királynál, hogy modellt üljön egy, a város számára készülő szoborhoz, vagy neki kell lépnie az ügyben. Dr. Medve Zoltán arról nevezetes, hogy ő kelt át 1913-ban Ada Kaleh szigetére, hogy magyar közigazgatás alá vonja azt.

3 beírt oldal. Kelt: Lugos, 1913. XII. 26.

6. (Habsburg) József Ágost főherceg (1872–1962) tábornok sajátkezű levele Ligetinek „Tisztelt Tanár Úr!” megszólítással.

Megköszöni a küldött képeket. Közli, hogy ha a címzett kiviszi Alcsútra mellszobrát, anyja is modellt ülne neki.

1 beírt oldal. A boríték mellékelve. Kelt: (Isonzó), 1916. III. 24.

7. Perczel Dezső (1848–1913) a Képviselőház elnöke sajátkezű levele Ligetinek „Tisztelt barátom” megszólítással.

Magyarázkodik, miért nem tudott részt venni az Anonymus-szobor leleplezésén.

2 beírt oldal. Fejléces levélpapíron. Kelt: Bp., 1903. XI. 20.

8. Hegedűs Sándor (1847–1906) kereskedelemügyi miniszter sajátkezűleg aláírt, gépelt levele „Igen tisztelt Ligeti Úr!” megszólítással.

Elismerését fejezi ki a művész munkássága iránt, egyben mellékelve küld neki 1000 koronát.

1 gépelt oldal. Fejléces levélpapíron. Kelt: Bp., 1901. XII. 17.

9. Bosnyák Zoltán (1861–1948) színműíró sajátkezű levele „Kedves Miklósom” megszólítással.

Megköszöni a címzett kedves sorait.

3 beírt oldal. Sándor Erzs (Bosnyák felesége) monogramos levélpapírján. Kelt: (Bp.) 1914. nagyszombatján.

10. Bánffy Dezső (1843–1911) miniszterelnök sajátkezűleg aláírt levele Ligetinek.

Értesíti, hogy utasította az illetékest, utaljon ki neki 8000 koronát az Anonymus-szobor megmintázására és elkészítésére.

1 beírt oldal. Fejléces levélpapíron. Kelt: Bp., 1898. XII. 13.

11. Bánffy Dezső (1843–1911) miniszterelnök levele Ligetinek.

Tájékoztatja a címzettet, hogy az Anonymus-szobor bíráló bizottságában megoszlanak a vélemények, fedetlen vagy eltakart arccal ábrázolják-e a névtelen jegyzőt. Kéri Ligetit, készítse mintákat a döntés elősegítésére.

2 beírt oldal. Fejléces levélpapíron. Bánffy helyett olvashatatlan nevű államtitkár aláírásával. Kelt: Bp., 1900. VIII. 28.

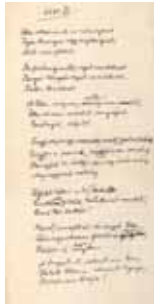
12. Szerződéstervezet Ligeti és társai között egy létesítendő kerámiagyár ügyében.

10 gépelt oldal. Három aláírással. Kelt: (Bp.), 1921. II. 18.

13. Képes levelezőlap Ligetinek szóló névnapi gratulációval. Olvashatatlan aláírás. Kelt: Berlin, 1906. XII.

Collection of letters related to Miklós Ligeti, sculptor.

250 000,-

60. MÓRICZ ZSIGMOND (1879–1942) ÍRÓ AUTOGRÁF KÉZIRATA, A XLVI. ZSOLTÁR FORDÍTÁSA.

A szövegben javításokkal és áthúzásokkal. A hátoldalon datálással: „1908. dec. 1.” Móricz zsoltárfordításait először a Nyugat közölte 1910-ben. Tudomásunk szerint nyomtatásban összesen 11 zsoltár jelent meg, ez nincs köztük. Minden bizonyosan publikálatlan.

1 beírt oldal.

Zsigmond Móricz, writer. Autograph poem.

80 000,-

61. TÖMÖRKÉNY ISTVÁN (1866–1917) ÍRÓ „KARÁCSONY ESTÉJÉN” CÍMŰ VERSÉNEK AUTOGRÁFÉ, MÉG STEINGASSNER ISTVÁNKÉNT ALÁÍRT KÉZIRATA.

2 beírt oldal. Kelt: Szeged, 1884. XII. 15.

A vers nyomtatásban való megjelenésének nem találtuk nyomát. Sehol nem említik.

A Tömörkény nevet az akkor már országosan elismert író csak házasságkötése (1894. nov. 28.) után fél évvel vette föl hivatalosan. A belügyminiszteri engedély 1895.

március 15-én kelt. A névválasztás a hagyomány szerint úgy történt, hogy az író társai

a Szegedi Híradónál a város környékének szép magyarságú helyneveit (Ányás, Levelény, Tömörkény stb.) papírdarabkákra írták, amelyeket megfordítottak és megkeverték. Steingassner István a bicskájának hegyével megcélozva a Tömörkény nevet szögezte az asztalhoz.

István Tömörkény, writer. Autograph poem.

80 000,-

62. WEÖRES SÁNDOR (1913–1989) KÖLTŐ, MŰFORDÍTÓ SAJÁTKEZŰ LEVELE TÓBIÁS ÁRONNAK „KEDVES ÁRONKÁM” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

A rendkívül érdekes tartalmú levélben irodalmi munkásságáról, ars poeticájáról és az irodalom szerepéről vall a címzett kérésére. Az elején egy rövid önéletrajz olvasható: „1913-ban Szombathelyen születtem. Az ifjkor és a történelem viharait és utazásokat kivéve semmi esemény nem történt az életemben, befelé figyelve élek”. A munkásságára ható alkotások és személyek között a Tao Te Kinget, a Bibliát, a Gilgamest, Mallarmét és Babitsot említi. Legfontosabb műveként „A belső végtelen”

című szonettet jelöli meg.

1 beírt oldal. Kelt: H.n., 1964. XII. 13.

Sándor Weöres, poet. Autograph letter.

40 000,-

63. KNER IZIDOR:

Félévszázad mesgyéjén 1882–1932.

Gyoma, 1931. Kner. 176+ (4)p.+1t. Merített papírra nyomtatott, névre szóló, bibliofil példány. Az első levélen a szerző autográf soraival: „Testvéri szeretettel Kner”.

Példányunk Beczkóy Miklósné számára készült.

Díszesen aranyozott gerincű, kiadói félbőr-kötésben, védőtokban. Nagyon szép példány.

Original leather, spine gilt. In original case.

Lévay – Haiman: 1.436.; Borda – Haiman: 256.

50 000,-

49. tétel

Hering: Sketches...

64. (LONICERUS, JOHANN ADAM):

Historia Chronologica Pannoniae: Ungarische und Siebenbürgische Historia, was sich in denen Landen / seyt der Sündflut hero / bis auff jetztregierende Rö. Keys. Mt. Rudolphum II. den XXXX. Christlichen König in Ungarn/und Sigismundum Bathorium Heertzogen in Siebenbürgen/ etc. Fürnemblich aber in jetzwerenden Kriegßhändeln/ denckwürdiges begeben... Item/ der Türkischen/ Persianischen Sultanen/ Begen/ Bassen Bildnussen und Leben/ von I. I. Boysardo V. beschrieben und hinzugebracht. Jetzo biß auff lauffende 1607. continuirt und ergentzet/ auch mit schönen Kupfferstücken gezieret. Sampt eigentlicher Landt tafel dess Königreichs Ungarn / schönen Figuren/ und ordentlichem Register: Alles künstlich in Kupffer gestochen / unnd von Neuwem an Tag geben / durch Dieterich Bry Wittib unnd zween Söhne.

Franckfurt, 1607. De Bry. 1t. (rézmetszetű díszcímlap) + (6) + 160 + (8) + 103p. + 1 kihajt. térk. Lapszámozáson belül 11 egészoldalas rézmetszettel. A díszcímlapon felül a magyar, alul a Habsburg-címer áll allegorikus keretben, kétoldalt a kötetben szereplő 4-4 jelentős személy ovális mellképe látható.

Az először 1596-ban megjelent munka Magyarország történetét írja le, különös tekintettel a tizenötéves háború eseményeire. Ez utóbbit három szövegközti (105 x 140 mm) csatakép illusztrálja, amelyek az 1595-ös gyurgyevői csata jeleneteit ábrázolják. A történeti leírást a háború jelentős szereplőinek életrajzai egészítik ki, amelyekhez Theodor de Bry készített egészoldalas mellképeket. Ezek sorrendben: III. Murád szultán, II. Rudolf, Szinán pasa, Mátyás főherceg, Miksa főherceg, Pálffy Miklós gróf, Christoph von Teuffenbach, Karl von Mansfeld, Don Giovanni de Medici (tábori főhadiszertárnok), Báthori Zsigmond, valamint II. Mehmed szultán. Az első kiadást – újrakezdődő lapszámozással – kiegészítették az 1607-ig történt események leírásával. Ennek művelődéstörténeti értékét hét magyar vár (Vác, Hatvan, Eger, Tata, Pápa, Fülek és Győr) nagyméretű, mintegy 100 x 140 mm-es rézmetszetű látképe adja. Ezek, mivel a bővített kiadásból példány szinte fellelhetetlen, nem kerültek bele a magyar ikonográfiai irodalom fő áramába, a szakemberek előtt is szinte ismeretlenek. Ráadásul – a kor szokásával ellentétben – nem valamely korábbi képet másolják, mindegyik teljesen egyedi, valóság-hű ábrázolás. Darabunk különlegessége emellett, hogy a de Bry által készített – a példányok jelentős részéből hiányzó – térképet (Vetustissimi potentissimique Hungariae Regni Transsylvaniaeque Principatus... – Ungerlant und Siebenbürgen...) is tartalmazza. Tudomásunk szerint e kiadás hazai árverésen soha nem szerepelt.

Két selyemszalaggal megköthető, restaurált, korabeli pergamenkötésben.

Restored contemporary vellum.

Apponyi: 0; VD17 23:238364S; Szántai: Bry 1.

800 000,-

Magyar avantgarde**65. DÉRY TIBOR:**

Énekelnek és meghalnak

(Békéscsaba), 1928. Genius (Tevan ny.) 61 + (3)p. Első kiadás. Számozott (35/50), Pogány Bélának dedikált példány.

Kassák Lajos által tervezett, színes, javított, kiadói papírborítóban. A hátsó borító pótolva.

Numbered copy, inscribed by the author. Restored original paper by Lajos Kassák.

80 000,-

66. KASSÁK (LAJOS):

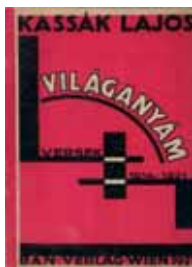
-- új versei

Wien, 1923. J. Fischer. 26 + (3)p. Első kiadás.

Zsinórral átfűzött, kiadói félvászon-kötésben.

First edition, original half cloth.

30 000,-

67. KASSÁK LAJOS:

Világanyám. -- összes versei.

Wien, 1921. Bán-Verlag. 145 + (3)p. Első kiadás.

Bortnyik Sándor által tervezett, színes, kiadói papírborítóban.

First edition, original paper by Sándor Bortnyik.

40 000,-

68. NÁDASS JÓZSEF:

Még körben az arc

Bp., 1927. Dokumentum. 32p. Első kiadás. Sallmayer Ferencnek dedikált példány.

A szerző Kassák köréhez tartozott. Az emigrációban a Ma, később a Dokumentum, majd a Munka című folyóirat munkatársaként működött. Érdekes figura az ajánlás címzettje. A szerző barátja, a baloldali Gutenberg Társaság egyik alapító tagja. Később Kassai Ferencként a nyilas mozgalom egyik vezetője, a Szálasi-kormány minisztere volt.

Kassák Lajos által tervezett, kiadói papírborítóban.

Original paper by Lajos Kassák.

40 000,-

69. UJVÁRI SÁNDOR:

Futurum exactum

Wien – Leipzig, 1927. Pegazus. (52)p. Lapszámozáson belül egészoldalas rajzokkal (Márffy Ödön, Richter Gyula stb.) Első kiadás. Dedikált példány.

Réz Tibor által tervezett, színes, kiadói papírborítóban.

First edition, inscribed by the author. In original paper by Tibor Réz.

60 000,-

Magyar nemesi felkelés

70. (AMADÉ ANTAL, GRÓF):

Egy magyarnak hazafi társaihoz intézett beszéde
Bétsben, 1809. Pichler Antal ny. 15+(1)p.

A szerző a közelgő francia veszély miatt az alkotmányos szabadság és a korona védelmében harcra és áldozatvállalásra szólítja fel honfitársait.

A gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

20 000,-

71. A' GYAKORLÁS REGULAMENTUMA A' MAGYAR FELKELŐ NEMESSÉG' LOVASSÁGÁNAK SZÁMÁRA A' FELSŐLEGES CSÁSZÁRI KIRÁLYI ÖRÖKÖS FŐ HERCZEGNEK ÉS NÁDOR ISPÁNYNAK KEGYELMES RENDELÉSIBŰL.

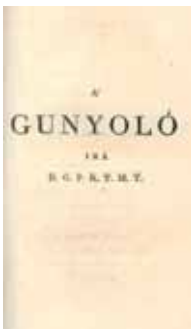
Pesten, 1809. Hartleben Konrád Adolf. (2)+156+71+8+(8)p.+VIII kihajt. t. A címlapon fametszetű címerrel.

I. Ferenc március 3-án utasította József nádort, hogy készítse elő a magyar nemesi felkelés fegyverbe hívását, majd április 11-én el is rendelte a hadba hívást. Mivel a nemesi felkelők semmilyen katonai tapasztalattal nem rendelkeztek, a hadviselés alapvető szabályait, sőt a vezényszavakat sem ismerték, a nádor, mint a felkelés főparancsnoka által felkért tudósok rövid idő alatt összeállítottak több hasonló szabályzatot. E kiadvány mellett megjelent „A szolgálat Regulamentuma a Magyar Felkelő Nemesség Lovasságának számára”, valamint „A' Tanításnak Regulamentuma a' Magyar Felkelő Nemesség' Lovasságának számára” is. Ugyanezek megjelentek a gyalogság részére is, valamint elkészült mindegyik német fordítása is.

Kopott aranyozású, korabeli vászonkötésben. Több levele és a táblák enyhén foltosak.

Contemporary cloth, spine worn. Some leaves and plates slightly stained.

40 000,-

72. N(AGY) G(ÁBOR):

A' gunyoló. Irá -- P(esti) K(irályi) T(udományok) M(indenségében) T(anító)
H.n., (1809.) ny.n. 16p.

Az utolsó nemesi felkelés idején született költemény egy megfutamodó nemes ifjú és egy őt harcra buzdító lány párbeszédét írja le, a végén a szerző „A' Magyar Kis-Asszonyokhoz” szóló soraival. A szerző bölcsészeti és teológiai tanár volt, 1804-től tanított a pesti egyetemen.

A gerincen papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

Szűry: 3330.

15 000,-

Metszet

73. BUDA LÁTKÉPE AZ 1686-OS VISSZAFOGLALÁS UTÁN.

Bibliográfiailag ismeretlen rézmetszet. Buda vára északi irányból felvéve, mögötte a Gellérthegy látszik. A lapot I. Lipót balra látható lovas alakja uralja. A király páncélt visel, körülötte hadi zászlók és pajzsok sokasága, alatta halott törökök fekszenek. Fölötte négy madár csőrében tartott írásszalagon „Tibi debita PRIMO” felirat olvasható. Jobbra allegorikus nőalak, alatta bőségszaruval. A vár fölött két alak, az egyik császári sasos zászlót lobogtat, a másik a vár egyik tornyára a félhold helyett a császári címert helyezi el. Felül egy felhőből kinyúló kar babérkoszorút nyújt a győztes uralkodó felé. A kép az általunk ismert kézikönyvekben nem szerepel, Rózsa sem ismerte. Feltehetően könymellékletként jelent meg, hátoldala üres.

Mérete: 130 x 160 mm.

View of Buda. Copper engraving.

Rózsa: 0

50 000,-

Mezőgazdaság

74. (TESSEDIK SÁMUEL) TESCHEDIK, SAMUEL:

A' paraszt ember Magyar Országban, mitsoda és mi lehetne; egy jó rendbe-szedett falunak rajzolatjával egyetemben. -- által. Most pedig Németből Magyarra fordította Kónyi János.

Pécssett, 1786. Engel. (2)+508p.+1 kihajt. t.

A magyar mezőgazdasági irodalom egyik legjelentősebb műve. Szerzője német származású (a közhiedelemmel ellentétben nem szlovák, bár a nyelvet beszélte) evangélikus lelkész volt. Jelentős pedagógiai munkássága mellett sokat fáradozott a magyar mezőgazdaság fellendítéséért és modernizálásáért, a parasztság felemeléséért. E kötet tekinthető legjelentősebb művének. Először német nyelven jelent meg, két évvel korábban. A fennmaradt levelekből kiderül, hogy ebből Tessedik küldött egy példányt gróf Széchényi Ferencnek. Ő felkérte pártfogoltját, Kónyi János strázsamestert, hogy fordítsa le a munkát, majd – Baranya vármegye főispánja lévén – Pécssett saját költségén ki is nyomtatta azt. A könyvben Tessedik számba veszi a parasztság rossz helyzetének okait: az iskolai oktatás elmaradottságát, a korszerű ismeretek hiányát, a rossz körülmények között folyó földművelést és állattenyésztést, az aprófalvas településrendszert, a kártékony szokásokat, babonákat és a szükséges piacok hiányát. Ezt követően leírja, szerinte milyen lenne az ideális falurendtartás, illetve az eszményi falu (amely néhány kritikusa szerint inkább egy koncentrációs táborra hasonlít). Bemutatja, milyennek kellene lennie a településnek, az utcáknak és házaknak, hogyan kellene jövedelmező módon gazdálkodniuk a bennük lakó parasztoknak. A nagyméretű melléklet a „Rajzolatja egy jó rendbe vett falunak” címet viseli, amely címeres, allegorikus képpel díszített kartusban olvasható. A szerző rajza nyomán Junker metszette részlemezbe. Nagyon ritka munka.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

200 000,-

75. TÓTH MIHÁLY:

A' mezei gazdaság, mellyet nagyobb részént a' Pankl Úr munkája szerint ki-adott Tóth Mihály Orvos Doctor...

Kassán, 1801. Ellinger János ny. 143p.

Korai magyar nyelvű mezőgazdasági munka. A pozsonyi akadémián tanító jezsuita Pankl Máté latin nyelvű mezőgazdasági tankönyve 1790-ben jelent meg először. Tóth Mihály, a sárospataki református kollégium tanára ezt fordította le, jelentősen átdolgozva. Az első – Az plántáknak mívelésekről című – részben a földművelési, kertészeti és gyümölcsstermesztési mellett rövid erdészeti fejezet is olvasható. A könyv második felében (Az állatoknak nevelésekről) az állattenyésztésen kívül méhészeti és egy kis selyemhernyó-tenyésztési fejezet is található.

Korabeli papírkötésben. A címlap javítva. Néhány levele enyhén foltos.

Contemporary hardpaper. Title page restored. Some leaves slightly stained.

30 000,-

76. MIKSZÁTH KÁLMÁN:

Beszterce ostroma. (Egy különc ember története.)

Bp., 1896. Légrády. (4)+297p. Első kiadás. Az illusztrációkat Mühlbeck Károly készítette.

Kiadói, díszesen aranyozott félbőr-kötésben, festett kaucsuk táblákkal. Eredeti, rajzos védőtokban.

First edition. Richly gilt original half leather. In original case.

Szűry: 3206.

40 000,-

77. MIKSZÁTH KÁLMÁN:

Szent Péter esernyője. Írta --. Neogrády Antal rajzaival

Bp., (1895.) Légrády. (4)+341+(3)p. Első kiadás. Dedikált példány.

Aranyozott gerincű, kiadói félbőr-kötésben, festett, aranyozott kaucsuktáblával, festett lapszélekkel. A Beszterce ostroma színes, rajzos védőtokjában.

First edition, inscribed by the author. Richly gilt original half leather in original case.

Szűry: 3255.

100 000,-

78. MINUCI, MINUCIO:

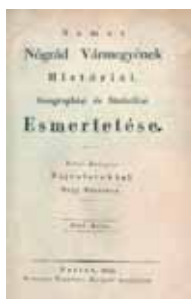
Historia degli Uscochi Scritta da -- Arcivescovo di Zara. Co i progressi di quella gente fino all'Anno MDCII, continuata dal P. M. Paolo ... sino all' Anno MDCXVI. Venetia, 1683. Roberto Meietti. 472p.

Az uszkók nevet (szerbül „menekült”) azoknak a nagyrészt ortodox, kis részben katolikus fegyvereseknek adták Velencében és Dalmáciában, akik a törökök zaklatásai elől Szerbiából, Boszniából és Hercegovinából a XVI. század elejétől kezdve a dalmát partvidékre menekültek. Központjuk Zengg (ma Senj) kikötőváros volt, ahol önálló flottával rendelkeztek. A horvát bán reguláris csapatai mellett részt vettek a Tahí Ferenc szlavóniai birtokán kitört Gubec Máté-féle parasztfelkelés leverésében. Gerillaháborút vívtak a törökök ellen, de kalózkodásukkal ellehetetlenítették az Adriai tenger kereskedelmi forgalmát, ami nagyrészt velencei kézben volt. Ezért a XVII. század elején csapataikat szétverték, hajóikat megsemmisítették. A mű többször tárgyalja a törökök elleni védelmi stratégiát, ennek kapcsán a magyarok szerepét, valamint említést tesz Kassa és Győr ostromáról. A szerző a velencei kormány grazi követe volt. A mű első kiadása 1603-ban látta meg a napvilágot, és az előző évig tartalmazta az uszkókok történetét, ezt egészítette ki a velencei, szervita rendi Paolo 1616-ig. Apponyi Sándor könyvtárában a munka 1682-ben, Párizsban megjelent francia fordítása található meg. Korabeli pergamenkötésben.

Contemporary vellum.

Apponyi: 0

100 000,-

79. (MOCSÁRY ANTAL, BOCSÁRI):

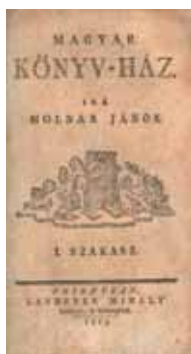
Nemes Nógrád Vármegyének Historiái, Geographiai és Statistikai Esmertetése. Rézre Metszett Rajzolatokkal. Négy kötetben. I-IV. kötet [két kötetben]. Pesten, 1826. Petrózai Trattner M. (18)+LII+53-375+(1)p.+9t.+1 kihajt. térk. (Nógrád vármegye)+(2)+63p.+1t.; (2)+262p.+17t. (2 kihajt.)+(2)+261+ +(1)p.+2t.+1 kihajt. mell.

A vármegye első leírása. Szerzője a megye szolgabírája volt, verseket is írt. Kazinczyt, Fáy Andrást és Vitkovics Mihályt is barátjának mondhatta. A rézmetszetű táblák Lehnhardt Sámuel munkái, köztük 14 nógrádi vár (Gács, Kékkő, Divény, Somoskő, Salgó, Szécsény, Hollókő, Fülekt stb.) látképeivel. Nagyon ritka helytörténeti munka.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

150 000,-

80. MOLNÁR JÁNOS:

Magyar könyv-ház. I. szakasz. Posonyban, 1783. Landerer Mihály ny. 432 + (4)p.

Az első magyar nyelvű ismeretterjesztő folyóirat első darabja. A sorozatnak 1804-ig összesen 22 szakasza jelent meg. A szerző már a nagyszombati akadémia tanáraként is nagy hangsúlyt fektetett az anyanyelv ápolására, a korszerű ismeretterjesztésre, különös tekintettel a világi tudományok magyar nyelvű bemutatására. Nevéhez fűződik az első magyar nyelvű fizika tankönyv és az első magyar művészettörténeti munka is.

Későbbi bőrkötésben. Márványozott élfestéssel. Szép példány.

Later leather.

60 000,-

Művészi könyvkötések

81. BOD PÉTER:

Magyar Athenas avagy az Erdélyben és Magyar-országban élt tudos embereknek... historiájok mellyet... egybe-szededetett és... közönségessé tett. F. Ts. --.

(Szeben), 1766. (Sárdi Sámuel ny.) (28) + 360 + (10)p. Első kiadás. A címlapon fametszetű vignetta. Az első magyar nyelvű, átfogó bibliográfiai munka. A szerző mintegy 500 magyar literátort ismertet és értékkel, emellett számos olyan könyvet is leír, amelyből mára egyetlen példány sem maradt fenn. Czvittinger Dávid latin nyelvű munkája anyagának kétszeresét tartalmazza Bod műve, és megbízhatóbb is elődjénél.

Díszesen aranyozott, korabeli bőrkötésben. A kötéstáblák közepén aranyozott, virágos-indás, növényi ornamensekkel keretezve, „AK” monogrammal. Aranymetszéssel ékesítve. Gyönyörű példány. A címlap javítva.

Richly gilt contemporary leather. Inner edges gilt. Title page restored.

100 000,-

82. HAIN GÁSPÁR:

– lőcsei krónikája... a Szepesmegyei Történelmi Társulat... megbízásából kiadták: Bal Jeromos, Dr Förster Jenő és Kauffmann Aurél.

Lőcse, 1910–1913. Reiss József T. ny. (2) + XII + 3-558 + (1)p.

Díszesen aranyozott gerincű, álbordás, historizáló félbőr-kötésben. Festett előzéklapokkal és lapélekkel. Gyönyörű példány.

Contemporary half leather. Spine richly gilt. Nice copy.

120 000,-

119., 82., 83., 85. tétel

83. (HÉSZIODOSZ) HESIODUS:

Opera omnia. Latinis versibus expressa atque illustrata a Bernardo Zamagna Ragusino.

Parma, 1785. Ex regio Parmensi typographio (G. Bodoni.) (2)+16+XXXV+248p.

Gyönyörű nyomtatvány. Zamagna (a könyv többi részétől eltérő betűtípussal készült) ajánlása Habsburg Ferdinánd modenai hercegnek, Mária Terézia legkisebb fiának szól. A nyomdász, Giambattista Bodoni a világhírű Propaganda Fide nyomdában a keleti betűk tervezésével foglalkozott. Parma hercege innen hívta meg udvari nyomdájába. Vezetése alatt az új tipográfia Európa legjelentékenyebb műhelyévé fejlődött, amely különös szépségű kiadványával tűnt ki. Nevéhez fűződik a legkiforrottabb klasszicista betűtípus, valamint a korszak ízlésének megfelelő új tipográfia magas szintű megteremtése is. Könyvoldalainak harmonikus szépségét azok szigorú szerkezeti felépítése, a betűk vékony és vastag vonalainak váltakozásából kialakuló ritmikus nyugalma, a címlap és a belső címsorok tökéletes arányai, a nyomtatott felületeknek a fehér margókkal alkotott esztétikus összképe adja meg.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben. A kötéstáblákat mindkét oldalát aranyozott keret övezi. Gyönyörű példány.

Contemporary leather, spine richly gilt.

Brunet: 141.

150 000,-

84. JONSON, BEN:

Volpone von --. Mit Initialen einem Titelblatt und Deckel von Aubrey Beardsley. Autorisierte deutsche Ausgabe von Margarete Mauthner.

Berlin, 1910. Bruno Cassirer. XXI+163p.+5t. Számozott (41/50), merített papírra nyomtatott luxuspéldány.

Díszesen aranyozott, kiadói pergamenkötésben. A hátsó tábla felső részén egy csík a fénytől kissé bebarult. A gerinc felső részén javítással.

Richly gilt original vellum. Spine restored. Back cover slightly stained.

40 000,-

85. (MILLER JAKAB FERDINÁND):

Cimeliotheca Musei Nationalis Hungarici, sive catalogus historico-criticus antiquitatum, raritatum, et pretiosorum cum bibliotheca antiquaria, et numaria eiusdem instituti

Budae, 1825. Typis Regiae Lit. Univ. Hungaricae. 1t. (Kubinyi Péter rézmetszetű mellképe, hártyapapírral)+XVI+255p.

A Nemzeti Múzeum első nyomtatott katalógusa. A szerző a múzeum első igazgatója volt.

Díszesen aranyozott, korabeli bőrkötésben. A gerincet geometrikus motívumokkal díszített léniákkal osztották több mezőre, melyekben geometrikus és stilizált növényi ornamensek váltják egymást. Az elő- és háttáblát aranyozott léniákkal készített keret övezi, melyben növényi ornamensekből álló füzér fut körbe. A tábla éle és belső oldala méltó hangsúlyt ad a könyv aranymetszésének.

Richly gilt contemporary leather. Inner edges gilt.

160 000,-

86. tétel
Missale, 1758.

86. MISSALE ROMANUM EX DECRETO SACROSANCTI CONCILII TRIDENTINI RESTITUTUM, S. PII V. PONTIFICIS MAXIMI JUSSU EDITUM, CLEMENTIS VIII. ET URBANI VIII. AUCTORITATE RECOGNITUM, IN QUO MISSAE NOVISSIMAE SANCTORUM ACCURATE SUNT DISPOSITAE

Viennae, Pragae & Tergesti, 1758. Typis Joannis Thomae Trattner. XXVII+(1)+516+XCIXp. A címlapon rézmetszetű vignettával. Lapszámozáson belül három egészoldalas rézmetszettel.

Hozzákötvé:

Missae propriae sanctorum, tum pro universa Germania, tum pro terris Austriacis, ut per eas diffusa Viennensi, Salisburgensi, et Passaviensi dioecesi, ad normam missalis Romani dispositae Viennae, Pragae & Tergesti, 1758. Typis Joannis Thomae Trattner. 28p. A címlapon metszetvignettával.

Német és ausztriai használatra készült katolikus misekönyv. Kétszínnyomással és fametszetű iniciálékkal. Festett (zöld), korabeli borjúbőr-kötésben. Sarkait stilizált növényi ornamensekből és barokk volutákból álló, öntött sárgaréz veretek ékesítik. A zsanéros csatlakozású, akasztós záródású, nagyméretű zárókapcsok díszítőelemei a veretekével megegyeznek. Aranymetszéssel. Az egyik zárókapocs mozgó pántja hiányzik.

Contemporary leather with corner pieces. One clasp missing.

200 000,-

Nagy magyarok emléke

87. FESTETICS IGNÁC GRÓF, CS. KIR. KAMARÁS, AZ UTOLSÓ NEMESI FELKELÉS EZREDESE GYÁSZJELENTÉSE,

amelyet özvegye, gróf Batthyány Franciska adott ki.

1 nyomtatott oldal. Fekete viaszpecséttel. Ocskay Ferenc bárónak címezve. Kelt: Egyed, 1826. VI. 23.

Obituary of Count Ignác Festetics, Royal Chamberlain.

10 000,-

88. A PESTI NÉMET–MAGYAR EVANGÉLIKUS GYÜLEKEZET MEGHÍVÓJA A SZÉCHENYI ISTVÁN GRÓF EMLÉKÉRE RENDEZENDŐ GYÁSZÜNNEPSÉGRE.

Pest, 1860. Herz János ny. 1 nyomtatott oldal. Fekete keretben.

Kelt: Pest, 1860. V. 9.

Invitation to obsequies of Count István Széchenyi, politician.

18 000,-

89. AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET MEGHÍVÓJA TAGJAI RÉSZÉRE A GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN EMLÉKÉRE TARTANDÓ GYÁSZMISÉRE.

Pest, 1861. Wodianer Ferenc ny. 1 nyomtatott oldal. Fekete keretben. Kelt: Pest, 1861. IV. 7.

Invitation to obsequies of Count István Széchenyi, politician.

20 000,-

90. GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN HALÁLÁNAK EMLÉKEZETÉRE, FOLYÓ 1860-IK ÉVI APRIL 29-ÉN REGGELI 9 ÉS FÉL ÓRAKOR A LOSONCZI HELV., MAJUS 6-ÁN AZ ÁGOST. HITV. EGYHÁZBAN GYÁSZ-ISTENITISZTELET FOG TARTATNI.

Balassa-Gyarmaton, 1860. Kék László ny. 1 nyomtatott oldal. Fekete keretben.

Invitation to obsequies of Count István Széchenyi, politician.

20 000,-

91. NÉMETH LÁSZLÓ:

Az európai nevezetesebb országoknak rövid leírása. Első rész [unicus].

Sopronban, 1795. Szisz Klára ny. VIII+595+ (2)p.

A szerző az első magyar nyelvű statisztikai munka megalkotója, a mű előszavában ismerteti statisztikai elméletét. Célja a nemzeti művelődés előmozdítása volt. A háromkötetesre tervezett tankönyv további részeinek kiadását a cenzúra nem engedélyezte.

Korabeli papírborítóban. Körülvágatlan példány.

Contemporary paper. Uncut.

40 000,-

Nemzetiségi kérdés

92. EÖTVÖS JÓZSEF, BÁRÓ:

Felelet báró Kemény Gábor néhány szavára.

Pest, 1860. Ráth Mór. (2) + 41 + (1)p.

A politikai röpirat válaszként született Kemény „A nemzetek fejlődéséről” című munkájára, amelyben az bírálja Eötvös „A XIX. század uralkodó eszméinek hatása az álladalomra” kötetében kifejtett gondolatait. Kemény viszontválasza (Még egy-néhány szó) még ugyanebben az évben megérkezett.

Kiadói papírborítóban. Körülvágatlan példány.

Original paper. Uncut.

Szüry: 1156.

30 000,-

93. (MELCZER JÓZSEF):

Szózat a' sláv nyelv érdekében

Besztercze-Bányán, (1842.) Machold Fülöpp ny. 42+ (1)p.

Melczer Garamszeg evangélikus lelkésze volt. Politikai röpiratában a túlzó magyarosító törekvésekkel szemben érvel. Kossuth és követői radikális álláspontjával szemben többször hivatkozik Széchenyi „A Kelet népé”-ben kifejtett mérsékelt nézeteire. A munkát a kompromisszumkeresés és a józan hazafiság jellemzi, nem a Ludovít Stur-féle irányvonalat követi. A szabadságharc idején Melczernek menekülnie kellett a radikális pánszlávok elől, a bukás után Haynau lefogatta.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

30 000,-

94. MOCSÁRY LAJOS:

Programm a nemzetiség és a nemzetiségek tárgyában

Pest, 1860. Ráth Mór. (2) + II + 116p.

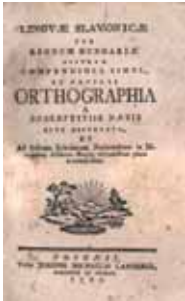
Politikai röpirat, a szerző talán legritkább műve. Hasonlóan a két évvel korábban megjelent „Nemzetiség”-ben foglaltakkal, Mocsáry e művében is a nemzetiségek nyelvhasználati jogának kiterjesztése mellett érvel.

Korabeli vászonkötésben.

Contemporary cloth.

25 000,-

Nyelvészet

95. (BERNOLÁK, ANTON):

Linguae Slavonicae per Regnum Hungariam usitate compendiosa simul, et facilis Orthographia a subreptitiis naevis rite repurgata, et Ad systemam Scholarum Nationalium in Ditionibus Caesareo-Regiis introductum plene accomodata
Posonii, 1787. Typis Joannis Michaelis Landerer. 31p.

Hozzáköteve:

Dissertatio philologico-critica de literis Slavorum, de divisione illarum, nec non accentibus, cum adnexa linguae Slavonicae per Regnum Hungariae usitatae compendiosa simul et facili orthographia...

Posonii, 1787. Typis Joannis Michaelis Landerer. XIV+82p.

A szerző nyelvész, a szlovák irodalmi nyelv megteremtője volt (az ő nevéhez fűződik a szlovák kifejezés első használata is). E két munkája jelent meg először nyomtatásban.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

30 000,-

96. FARKAS, (JÁNOS) JOHANN DE FARKASDFALVA & DE ÚJFALU:

Gründliche und neverbesserte Grammatik oder ausführliche Unterweisung, wodurch der Ungar die deutsche, und der Deutsche die ungarische Sprache in ihrer Vollkommenheit zu lesen, schreiben, und reden in Kürze begreifen kann... Dritte und neuvermehrte Auflage.

Wien, 1779. Joseph Gerold. 1t. (kézzel kiszínezett rézmetszetű címkép) + (14) + 609 + (12)p.
A németek számára készült magyar nyelvkönyv először 1771-ben jelent meg.

Aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben. A kötet végén a levelek enyhén foltosak.

Contemporary leather, spine gilt. Some leaves slightly stained.

40 000,-

97. KALMÁR, (GYÖRGY) G(EORGIUS):

Grammaticalische Regeln zur philosophischen oder allgemeinen Sprache, das ist, der Sprache aller Voelker, Zeiten und Lebensarten.

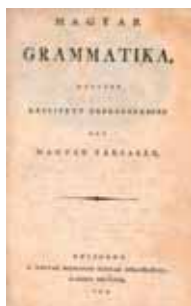
Wien, 1774. gedruckt bey Joseph Kurzböck. 1t. (a szerzőt ábrázoló rézmetszetű címkép) + (4) + XXIV + (6) + + 114p. + VI kihajt. t.

A külön, zseninek tartott nyelvtudós világnyelvtervezete. Emellett a magyar nyelv rokonságát és az emberiség ősnyelvét is kutatta.

Javított, korabeli papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Restored contemporary paper. Uncut.

25 000,-

98. MAGYAR GRAMMATIKA, MELLYET KÉSZÍTETT DEBRECZENBENN EGY MAGYAR TÁRSASÁG.

Bétsbenn, 1795. Alberti. XXX+356p.

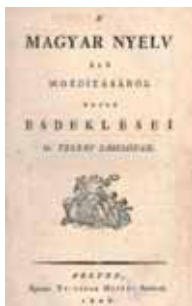
Az ún. Debreceni grammatika a nyelvújítási harc egyik fontos szereplője lett. Görög Demeter és Kerekes Sámuel 1789-ben pályázatot írtak ki egy magyar nyelvkönyvre. Bár a nyertes Földi Mihály munkája lett, a bírálók megosztották a díjat, és a beérkezett művekből egy újat állítottak össze. A nyelvújítók kezdettől élesen támadták.

Aranyozott gerincű, korabeli félvázon-kötésben.

Contemporary half cloth, spine gilt.

Szüry: 2899.

25 000,-

99. TELEKI LÁSZLÓ, G(RÓF):

A' magyar nyelv elé mozdításáról buzgó esdeklései --nak
Pesten, 1806. Trattner. X+ (1) + 12-296+ (2)p.

A nyelvújítás korának egyik fontos epizódja volt a Kultsár István által 1804-ben a Magyar Kurir-ban meghirdetett pályázat a magyar nyelv művelés helyzetéről. Három kérdést tett fel a kiíró: „Mennyire ment már a magyar nyelvnek kimíveltetése? Micsoda eszközök és módok által kellene azt nagyobbra vinni? Mikép lehetne ezen eszközöket fogatosakká tenni?” A bírálóbizottságban a kiíró mellett Prónay Sándor, Schedius Lajos, Révai Miklós, Versegly Ferenc és Virág Benedek vett részt. A válaszul beérkezett huszonegy mű közül Telekié lett a nyertes. Ebben a mozgalom történetének összefoglalása és követeléseinek történeti megalapozása mellett részletesen szól a nyelv-művelést akadályozó tényezőkről, a toldalékokban pedig a latin mint tudományos nyelv hegemoniáját támadja. A pályázatok magas színvonalát mutatja, hogy további három mű is díjat kapott. Korabeli félvászon-kötésben.

Contemporary half cloth.

Poss.: Szőgyény-Marich László könyvjeggyével.

Szűry: 4493.

60 000,-

Oklevelek

100. A GARAMSZENTBENEDEKI KONVENT LATIN NYELVŰ OKLEVELE.

Tudatja, hogy Osztrólkai Zyma fia Mihály lányai, Gunde és Erzsébet a maguk és nővéreik, Klára, Ilona és Margit nevében megjelentek Kont Miklós nádor előtt, és kérték Miklós fia, Myko és János fia, Péter osztrólkai részéből az őket megillető lányegyedet. A konvent a nádor kérésének megfelelően kiküldte Dubuai András királyi emberrel Péter szerzetest, akik március 18-án a szomszédok és határosok jelenlétében nevezettek a birtokba – az oklevélben leírt határok mellett – ellentmondás nélkül beiktatták (az Országos Levéltár közlése alapján).

1 pergamenlevél. Zsinóron függő, kissé kopott, de szinte teljesen ép viaszpecséttel. Kelt. Garamszentbenedek, 1358. III. 24.

A pecséten Szent Benedek alakja látható. Ezt a pecsétnyomót a káptalan a XIV. század elejétől használta a XV. század közepéig. A huszita háborúk idején elpusztult, ezért Mátyás király 1462-ben engedélyt adott új készítésére.

Az oklevél alján „ABC” chirographum található. Ez az oklevél hitelesítésére szolgált. A szöveget két (esetleg több) példányban egyetlen pergamenlapra írták, majd az egyes szövegek közé írt szavak vagy leggyakrabban az ABC több-kevesebb betűje mentén szétvágták az okleveleket. Ezt az eljárási módot a kettémetszett kézirat jelentésű görög szó után chirographumnak nevezik.

Középen a hajtogatás mentén sérült darab, kis szöveghiánnyal.

Chapter of Garamszentbenedek. Document on vellum with hanging seal. 1 page.

600 000,-

101. (HABSBURG) I. FERDINÁND MAGYAR KIRÁLY (1527–1564) SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, GYÖNYÖRŰEN DÍSZÍTETT, LATIN NYELVŰ CÍMERESLEVELE,

amelyben a debreceni származású Sántha Pál nagyszombati polgárnak nemességét adományoz. Az oklevél külön megemlíti, hogy az adományozott Debrecenben, a „peterffy Jacob Uchajja”-n elhelyezkedő szülőháza mentesül a város joghatósága és adózása alól.

Nagy Iván csupán egy Nyitra vármegyei, kiscsepcsányi Sántha családot ismer, amely 1629-ben újított címeres levelet nyert. Az oklevelet az adományozott címer reneszánsz architektónikus keretbe helyezett, gyönyörűen festett, aranyozott

ábrázolása díszíti. Mellette a lapszélén rendkívül gazdag, akantusz leveles, indafonatos festés látható.

Pergamenoklevél, a függőpecsét hiányzik. Az iratot az uralkodó mellett Oláh Miklós egri püspök, kancellár is kézjegyével látta el. Kelt: Bécs, 1550. IV. 16.

Ferdinand, I., King of Hungary. Ennobling of family Sántha. Document on vellum in Latin. Autograph signed. Seal missing. 650 000,-

102. A VÁRADI EGYHÁZ (KÁPTALAN) REQUISITORAI ÁLTAL KIADOTT, LATIN NYELVŰ OKLEVÉL.

Somlyai Báthory Kristóf erdélyi vajda parancslevele alapján beiktatják Maróczy Pétert a Bihar vármegyei Középsői, más néven Prépostsői nevű birtokába (az Országos Levéltár közlése nyomán).

A váradi káptalan 1472-ben alapította a váradi püspök. A XVI. század közepén a váradhegyfoki (Váradelőhegy, Szentistván) premontrai, majd pálos kolostor levéltárát is hozzácsatolták. Bunyitay Vince ezt írja a püspökség monográfiájában: „1557-ben a Szent István-káptalan levéltára is egyesített vele. Ettől kezdve pedig, minthogy a csanádi és aradi káptalanok is megszűnnek, az egész tiszántúli nagy darab földnek egyetlen hiteleshelye a »váradi káptalan« volt. Mert a »káptalan« név folyton megmaradt, de az úgy a Tiszántúl, mint Erdélyben, nem egyházi testületet jelentett, hanem káptalani eredetű levéltárat vagy ilyen levéltári tisztviselőt. A »requisitor« vagy »káptalan« cím vegyesen használtatott, sőt az utóbbi némi előszeretettel is... A requisitorokat, Váradon rendszerint négyet, a fejedelem nevezte ki s a fejedelmi pénztár fizette.” Az 1557-es tordai országgyűlés rendelte el, hogy a hiteleshelyi levéltárak őrzését világi requisitorokra, vagyis levélkeresőkre bízzák. Ezzel az erdélyi hiteleshelyi gyakorlat elvált a magyar királyság területén bevettől.

Pergamenoklevél. A pecsétet tartó zsinór maradványaival. Kelt: Várad, 1580. I. 9.

Chapter of Várad. Document in Latin.

200 000,-

103. HETESI PETHE MÁRTON BÁCSI ÉS KALOCSAI ÉRSEK, NÁDORI HELYTARTÓ SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, LATIN NYELVŰ OKLEVELE.

Tudatja, hogy Thoos András fiai, István, Zsigmond és Sándor bemutatják neki az általa korábban – még szepesi préposti minőségében – kiadott megerősítő oklevelet, melyben átírta Bornemissza Gergely váradi püspök és szepesi prépost adománylevelét a Tokaj-hegylajai Olaszliszka mezőváros egy

házára és az Előhegyen lévő egyik szőlőbirtokára vonatkozóan (az Országos Levéltár közlése alapján).

Pergamenoklevél. Zsinóron függő, enyhén sérült viaszpecséttel. Kelt: Pozsony, 1604. IV.13.

Hajtogatva.

Márton Hetesi Pethe, Archbishop of Kalocsa and Bács. Document on vellum with hanging seal. Autograph signed.

200 000,-

104. HOMONNAI DRUGETH MÁRIA (?–1643), SZÉCHY GYÖRGY GÖMÖRI FŐISPÁN ÖZVEGYE ÁLTAL SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, MAGYAR NYELVŰ LEVÉL.

Meghívja a hét bányaváros képviselőit lánya, Széchy Mária és gróf Bethlen István váradi főkapitány esküvőjére, amelyet Pünkösöd havának 30-ik napján Jolsván tartanak.

A férj Bethlen Gábor erdélyi fejedelem unokaöccse volt. A feleség, Széchy Mária Bethlen halála után rozsályi Kun Istvánhoz ment hozzá, majd válásuk után szerelembe esett a későbbi nádorral, Wesselényi Ferencsel, akinek átadta a murányi várat. Ezt a történetet énekelte meg Gyöngyösi István költő, Wesselényi titkára. Ő adta neki a Murányi Vénusz nevet, amely a magyar történelem egyik legismertebb nőalakjává tette.

1 beírt oldal. A viaszpecsét nyomával. Kelt: Murány, 1627. IV. 22.

Mária Homonnai Drugeth. Letter in Hungarian. Autograph signed.

80 000,-

105. BORNEMISZA JÁNOS SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT LATIN NYELVŰ ELISMERVÉNYE.

Igazolja, hogy Balogh Bálint Ugocsa vármegyének a végvárok védelmére fizetendő hadiadóját, 230 forintot, készpénzben befizette. Szendrői Bornemisza János előbb Bethlen Gábor erdélyi fejedelem főkapitány-helyettese, majd 1628–1629 között főkapitánya, később felső-magyarországi főkapitány-helyettes volt.

1 beírt oldal, papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Kassa, 1639. IV. 13.

János Bornemissza, military vice commander of Upper Hungary. Document in Latin. Autograph signed.

80 000,-

106. I. RÁKÓCZY GYÖRGY (1593–1648) ERDÉLYI FEJEDELEM SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, MAGYAR NYELVŰ LEVELE SZATMÁR VÁRMEGYÉHEZ.

Az 1645-ben, Rákóczy és III. Ferdinánd között megkötött linzi béke végrehajtása, többek között a hét északkeleti vármegye átadása a fejedelemnek évekig elhúzódott, több alkalommal is tárgyaltak a részletekről. Ennek a sorozatnak utolsó állomásaként, 1647. november 10-én, Eperjesen ültek össze a császár megbízottjai, valamint a fejedelem Kassán állomásozó biztosai. Amint e levélből kitűnik, Rákóczy úgy kívánta, hogy az érintett megyék követei is vegyenek részt a megbeszéléseken. Ezért a fejedelem elrendeli, hogy Szatmár vármegye késedelem nélkül küldjön Kassára két „becsületes attiafiát”. Végül 1648 januárjában a vármegyéket Erdélyhez csatolták.

1 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: (Bihar-) Diószeg, 1647. XI. 8.

György Rákóczy I., Prince of Transylvania. Manuscript letter in Hungarian, signed. 1 page.

150 000,-

107. KÖRMÖCBÁNYA ELÖLJÁRÓINAK, DAMIAN SCHRETTERNEK ÉS JEREMIAS HELLENBACHNAK LATIN NYELVŰ LEVELE WESSELÉNYI FERENC (1605?–1667) NÁDORHOZ, MURÁNY VÁRÁBA CÍMEZVE.

A Lippay Gáspár fiai és Körmöcbánya közötti, Saskő várához (Bars vármegye) kapcsolódó határ- és birtokperben, szeptember 17-én és 18-án tartandó egyeztetés ügyében.

2 levél, 2 beírt oldal, kívül címzéssel és Damian Schretter pecsétjével; a másik pecsét sérült. Kelt: Körmöcbánya, 1666. IX. 1.

Damian Schretter and Jeremias Hellenbach, magistrates of Körmöcbánya. Letter in Latin. Autograph signed.

60 000,-

108. ÚJFALUSSY KATA, RÉVAY IMRE ÖZVEGYE SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, MAGYAR NYELVŰ LEVELE.

Tudatja a címzettel, hogy férje, Túróc vármegye örökös főispánja visszaadta lelkét Teremtőjének. A gyászszertartás október 24-én lesz a Szent Márton templomban, amelyre meghívja a város képviselőit.

2 beírt oldal. Fekete viaszpecséttel. Kelt: Szklabinya, 1688. X. 2.

Kata Újfalussy. Letter in Hungarian. Autograph signed.

60 000,-

Orvostörténet

109. HÁISZLER GYÖRGY:

--' orvosi munkája. I-II. darab

Weszprémben, 1801–1802. Szammer Mihály ny. (14) + 460 + (2)p.; (10) + 498 + (2)p. A szerző Veszprém vármegye főorvosa volt. Az első rész „A' főbb Hidegtelesekről, a' Pestisről, és a Hidegtelelős kiütésekről”, a második „A' hosszas Nyavalyákról” alcímet viseli. A műnek huszonöt évvel később egy harmadik – a gyermekek és nők betegségeit tárgyaló – darabja is napvilágot látott.

Javított, korabeli papírkötésben.

Restored contemporary hardpaper.

Győry: 138. old.

80 000,-

110. (JUHÁSZ MÁTÉ):

Házi különös orvosságok, melyek Az Orvosok nélkül szükölködő betegeskedőknek vizsgálatására következő-képpen a' betük' rende szerént külön Nyomatásokból, és Irásokból szedettek-egybe

Kolozsváratt, 1785. Püspöki Betűkkel. 196p. Négy levél (23-30p.) másolattal pótolva.

Hozzáköteve:

(Felvinczi György ford.):

Angliai Országban lévő Salernitana Scholának jo egészségről való meg-tartásnak modgyáról írott könyve, Mellyet a' Nemes, és Hires Angliai Salernitana Schola irt vólt régen Deák nyelven; Azután pedig Magyarra fordittatott, és Rythmusokba alkalmaztatott.

(Kolozsvár, 1785. Püspöki ny.) (4) + 101-130p.

Kiadói colligatum. Bár a második mű lapszámozása furcsa, az ívjelzés folyamatos.

Juhász Máté ferences szerzetes volt. Az egyszerű nép számára készített munkájában betűrendben tárgyalja a betegségeket, és azok gyógymódját. Először 1761-ben jelent meg, és a század végéig további öt kiadást ért meg (1768, 1770, 1773, 1785).

A második darab versekbe foglalt egészségügyi szabálygyűjtemény. Szerzője ismeretlen, egyesek Arnoldus Villanovát, a több pápa orvosaként működő tudóst sejtik a névtelenség mögött. Az egyetemes orvostörténet egyik legnépszerűbb munkája a XII-XIII. században született, majd a mintegy 100 kéziratban terjedő szövegváltozata mellett több mint 300 nyomtatott kiadást ért meg. Európa szinte minden nyelvére lefordították. Magyarul először 1693-ban látott napvilágot Kolozsvárott. A címben olvasható a magyar könyvtörténet egyik leg-híresebb tévedése: Felvinczit az angol királynak szóló ajánlás („Anglorum regi scripsit schola Salerni”) téveszt-hette meg, ezért helyezhette a középkor egyik legjobb, az itáliai Salernóban működő orvosi iskoláját Angliába. Restaurált, korabeli félbőr-kötésben.

Restored contemporary half leather. Four leaves replaced by copies.

Győry: 60. old.

60 000,-

111. STÖRCK, (ANTON) ANTAL:

Orvosi tanítás... Magyarra fordított Rác Sámuel. I-II. rész [egybekötve].
Budán, 1778–1780. Kir. Universitás. 2t. (rézmetszetű címkép+díszcímlap) + (18) +
+274+ (8)+170+ (30)+96p.

Hozzáköteve:

A' -- ur Orvosi tanításiban jövösolt orvoságoknak valóságos árta

Budán, 1780. Királyi Akadémiának betűivel. (6)p.

Kiadói colligatum. Störck német nyelven 1776-ban kiadott orvosi könyvének első magyar kiadása. A fordító a budai egyetem orvosi karának tanára, 1793-tól rektora, emellett gyakorló klinikai orvosként is működött. A magyar nyelvű természet-tudományos tanítási és szaknyelv lelkes terjesztője volt. Csokonai ódát is írt hozzá „A borbélyi tanítások...” című munkájának megjelenésekor. A művet 1801-ben újra kiadták, Orvosi praxis címmel, ezt Rác újabb részekkel, saját magyarázataival bővítette ki.

Restaurált, korabeli félbőr-kötésben.

Restored contemporary half leather.

Győry: 208. old.

80 000,-

112. TISSOT, (SIMON ANDRÉ):

A' néphez való tudósítás Miképpen kellyen a' maga egészségére vigyázni... Hazánk állapotjához alkalmaztatva nagy tornyai Marikowzki Márton által.

Nagy Károlyban, 1772. Károlyi ny. (50)+689+(30)p. A címlap verso-ján a Károlyi család fametszetű címerével. Az utolsó levél másolattal pótolva.

A szerző „Avis au peuple sur la santé” (1760) című művének fordítása. Marikowszky Márton Zemplén, majd Szerém vármegye főorvosa volt.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper. The last leaf replaced by copy.

Győry: 156. old.

60 000,-

113. (VERSEGHY FERENC):

Patikai Lukátsnak egy meg-lett, próbáltt és okos szántó-vető embernek oktatásai a' lovaknak, szarvas-marháknak juhoknak és sertéseknek betegségeiről, 's azoknak gyógyításáról.

Pesten és Budán, 1792. Weingand J. M. (özv. Landerer Katalin). (4)+197+(1)p.

A szerző Weingand könyvkereskedő kérésére fordította le a német Hilfreich állatorvoslásról szóló művét. Két címlapvariánssal jelent meg. A másik változatnál a szöveg kiegészül „A' Szükségben segítő Könyv' Olvasóinak.” mondattal.

Javított, korabeli papírkötésben. Körülvágatlan példány.

Restored contemporary hardpaper. Uncut.

50 000,-

Ősnyomtatványok

114. (CARACCIOLUS) CARACOLUS, ROBERTUS:

Sermones de laudibus sanctorum

Venetiis, 1489. per Georgium Arriubenu(m). (418)p. Számos kéziratos széljegyzettel, vörös, kézzel festett iniciáléval és rubrikálással. Az utolsó levél hátán fametszetes nyomdászjelvénnnyel. Hiányzik az első négy (Tabula-t tartalmazó), valamint az a8. levél, az „a” füzet első, üres levele csonka.

Korabeli magyarországi használatú ősnyomtatvány, terjedelmes, Magyarországon íródott kéziratos szöveggel, a hazai kultúrtörténet jelentős darabja. A XV. századi ferences prédikátor beszédeit maga rendezte sajtó alá, népszerűségük miatt rendkívül sok kiadást értek meg. Eddig is ismert volt, hogy szövegeit olvasták hazánkban, hiszen a legjelentősebb magyar nyelvű prédikációgyűjtemény szerzője, a Karthauzi Névtelen három beszédet is lefordított közülük. Példányunk révén azonban ennek konkrét, kézzelfogható dokumentuma került napvilágra. A kötet kiemelkedő jelentőségét ugyanis az adja, hogy a végére kötött üres lapokra egy magyar prédikátor 1495-ben latin nyelven lejegyezte, hogy melyik ünnepen miről prédikált. Magyarországi használatát kétségtelenül bizonyítja, hogy az ünnepek között Szent László királyé is szerepel. A bejegyzésekből tudható, hogy beszédei egy részének megalkotásakor magára a kötetre támaszkodott. A jegyzetek a prédikátor munkamódszerét, mindennapi gyakorlatát, a korabeli lelki-szellemi élet egy olyan jellegzetes szeletét teszik kézzelfoghatóvá, amelyről hazai forrás eddig nem állt rendelkezésre, csupán külföldi példák alapján lehetett némi homályos képet alkotni.

A kötet egykor minden bizonnyal a pozsonyi ferencesek birtokában lehetett, erre utal gerincének jellegzetes vörös festése, amely a könyvtár egységes köteteire volt jellemző.

Korabeli, enyhén viseltes bőrkötésben, az elő- és háttáblán a rézcsatok megmaradt részeivel, a vörösre színezett gerincen, fehérén festett címfelirattal. Néhány levél enyhén vízfoltos, a végén lévő Registrumon a később ráragasztott és korabeli kézírással ellátott lap eltávolításakor keletkezett sérüléssel, a ráragasztott papír maradványaival.

Slightly worn contemporary leather. Five leaves missing, one damaged.

CIH 908.; GW 6052.

1 800 000,-

**115. LEGE(N)DE SANCTO(RUM) REGNI HUNGARIE IN LO(M)BARDICA HISTORIA
NO(N)CONTE(N)TE**

Venetijs, 1498. (Johann Hamann). impensis Joa(n)nis Paep librarij Budensis 32 lev.

Előkötve:

(Herolt, Johannes):

Sermones discipuli de tempore et de sanctis

Hagenau, 1496. (Heinrich Gran.) (880)p. Hiányzik: 235 lev. Korabeli kézirásos bejegyzésekkel, kézzel festett vörös iniciálékkal és rubrikálással.

Hazai vonatkozású ősnymtatvány, benne eddig ismeretlen kézirásos magyar nyelvemlékkel. A bejegyzések alapján kétségtelenül hazai használatú incunabulum-colligatum második tagja, a legnépszerűbb középkori legendagyűjtemény, az egész keresztény világban tisztelt szentek életét tartalmazó Legenda Aurea-t egészíti ki a magyar szentek történeteivel. Igazán becessé a címlapján olvasható, a nyelvemlékek közé sorolható szöveg teszi. A XVI. század első negyedéből, felébből származó, ismeretlen, magyar nyelvű imádság mai helyesírással a következőképpen szól:

„Dicsőséges, áldott Uram Jézus, élő Isten, // neked ajánlottam mind testemet, lelke- // met, és hívassad el én testemet // szent egyháznak kebelében, és temessed // én lelkemet az te öt // sebeidbe, és semmi nemű ellenség // onnan ki ne vihesse.”

A kötet Johannes Paep budai könyvkereskedő kiadásában jelent meg. A Mátyás utáni évtizedekben továbbra is pezsgő kulturális életet folytató fővárosban, Budán számos külföldi könyvkereskedő telepedett le. Kiterjedt kereskedelmi kapcsolataik révén jelentősen hozzájárultak – a két ősnymda megszűnése után tipográfia nélkül maradt országban – a nyomtatott könyvek terjedéséhez. Paep (később magyarosan Pappnak írta a nevét) 1497-től 1511-ig működött Budán, könyvei kizárólag az akkori idők nyomdászatának központjában, Velencében jelentek meg.

A kolligátum első tagja Johannes Herolt (+1468) domonkos szerzetesnek a vasár- és ünnepnapokra, valamint a szentek ünnepeire írt prédikációi. E példányt – csonkasága ellenére – érdekessé teszi, hogy a latin mellett több helyen magyar glosszákkal is ellátták XVI. század végi, XVII. század eleji hazai olvasói. A fentebb ismertetett jelentős magyar nyelvű bejegyzések és a legenda szövegének hazai vonatkozásai mellett, a colligatum magyarországi használatát kétségtelenül bizonyítják a XVI-XVII. század fordulójáról származó tulajdonosi bejegyzések. A prédikációk végére kötött üres lapokra írt, szlovák nyelvű szövegek pedig a kötet egykori felvidéki használatára utalnak.

Korabeli, fatáblás, vaknyomásos félbőr-kötésben, csatokkal.

Erősen – néhány lapon az előfejet is érintően – körülvágva. Sérült lapszélékkel, a Legenda utolsó öt levelén szöveget is érintő hiánnyal.

Blindstamped contemporary half leather with clasps. 235 leaves missing.

Opponyi: 37.; CIH 2045., 1668.; GW M17601, 12382.

1 800 000,-

Őstörténet

116. JERNEY JÁNOS:

--' keleti utazása a' magyarok' őshelyeinek kinyomozása végett. 1844 és 1845. I-II. kötet [egybekötve].

Pesten, 1851. (cs. kir. magyar egyetem.) IV+329+(3)+IV+316p.+3t. (1 színes)+1 kihajt. térk.

A szerző nyelvész, történész és jogász volt. A Magyar Tudós Társaság megbízásából indult el 1844 áprilisában, hogy felkutassa a magyarság őshazáját. Egy évet töltött el a csángók között, ahol 450 magyar szót és 339 magyar helységnevet gyűjtött össze. Megfordult a Kaukázus vidékén, a mai Don-kanyarban (Levédia) és a Dnyeper középső folyásánál (Ételköz), ősmagyar emlékek után kutatva. Tudományos eredményeiről számos cikkben számolt be. Műve önálló kötetként a szabadságharc miatt csak ekkor láthatott napvilágot.

Díszesen aranyozott gerincű, későbbi félbőr-kötésben. Az eredeti borító bekötve. Márványozott előzéklapokkal és élfestéssel. Gyönyörű példány.

Contemporary later half leather. Spine richly gilt.

100 000,-

117. SOMOGYI Cs(IZMAZIA) SÁNDOR:

Dentu Mogerek, vagy a' Magyaroknak Ős-elei. Írta -- hites Ügyvéd. Két földképpel. Budán, 1826. Landerer Anna betűivel. (28)+304+(6)p.+2 kihajt. térk.

Ritka őstörténeti munka. A szerző a Podmaniczky család ügyvédjeként tevékenykedett, fia a szegedi Somogyi Könyvtár alapítója. A két térkép Karacs Ferenc munkája.

Javított, díszesen aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben. Festett előzéklapokkal.

Restored contemporary leather. Spine richly gilt.

40 000,-

118. (PAPP SÁMUEL, SZÁLDOBOSI ÉS MÁRKÓI):

Rendbe vedyed (kérdék?) Eszedet Magyar úgy-é? temérdek Szántova mééj Habot ádj; tűz buborékot okád. Nints (öl az ellenség) védelmére semmi jelenség, Édip-is eddig elé nem tudá szólni belé. E rohogó tűznek veszedelmei engem-is úznak. Sir, zokog, és kesereg melly miat ennyi sereg. Embereket sértő veszedelme halálra kísértő. Hol vagyon az agy-velő? (Bólts) ide jöjjön elő. Nagy dolog Egy Város meg-gyúlt éég! Mennyire káros? Lesz' ki Kezet ma velem fogjon, ím: meg felelem.

Vátzon, 1803. Mármarosy Gottlieb Antal ny. 16p.

Az igen figyelemreméltó címet viselő versben a szerző az Abaújszántó mezővárosot pusztító 1802-es tűzvészt énekli meg, erkölcsi intelmekkel kiegészítve. Papp Sámuel szinte ismeretlen a szakirodalomban, csak annyi ismert, amennyit elárul magáról a műben. Eszerint a kassai iskola öregdiákja volt, és tanított is az intézményben („Ekkor

a' vers szerző karnak Kassán székit Tartám”). Az általa megénekelt abaújszántói tűzvészt egyetlen helytörténeti munka sem említi.

A gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

15 000,-

Pecséttan

119. BATTHYÁNY, (IGNÁC GRÓF) IGNATIUS COMITUS DE:

Leges ecclesiasticae Regni Hungariae, et provinciarum adiacentium... Tomi I-III. Alba-Carolinae – Claudiopoli, 1785-1827. Typis Episcopalibus. (12)+706p.+3 kihajt. t. (pecséteket ábrázoló rézmetszetek); (2)+514 [recte 515]; (2)+669+(14)p. Számos szövegközi rézmetszettel.

A szerző erdélyi püspök volt. Számos történeti munka fűződik nevéhez, emellett könyvtárat (Batthyaneum) és csillagvizsgálót is alapított. Tervezte egy erdélyi tudós társaság létrehozását is. Ez a fő műve, amelyet fontos pecséttani és heraldikai forrásként használt az utókor. Mivel az első és a másik két kötet megjelenése között mintegy 40 év telt el, teljes sorozata nagyon ritka.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli félbőr-kötésben. Festett előzéklappal és lapélekkel. Gyönyörű példány.

Contemporary half leather. Spine richly gilt.

80 000,-

120. PRAY, (GYÖRGY) GEORGIUS:

Syntagma historicum de sigillis regum, et reginarum Hungariae pluribusque aliis. Opus postumum cum XVI. tabulis aeri incisis.

Budae, 1805. Reg. Univ. Pest. XXVI+(8)+161p.+XVI t. (Binder kihajt. rézmetszetei)

Az Árpád-házi uralkodók pecsétjeiről szóló, dekoratív rézmetszetekkel illusztrált értekezés csak ekkor, a szerző halála után négy évvel látott először napvilágot.

Hozzákötvé:

Eötvös, (Ignác) baro Ignatius iun. de Vásáros-Namény:

Positiones ex universa jurisprudentia et scientiis politicis (Buda, 1805. Reg. Univ. Pest.) (10)+12p.

Enyhén kopottas gerincű, aranyozott, későbbi félbőr-kötésben.

Slightly worn, gilt later half leather.

20 000,-

Plakátok

121. HUNGARI'S FATE OF OLD.

Színes irredenta plakát. A chromolithographia Tábor János és Dankó Ödön rajza nyomán Besskó Károly budapesti plakát- és címkegyárában készült. A kiadó a Magyarország Területi Épségének Védelmi Ligája. A rajzon piros háttér előtt sebesült hím oroslán áll, hátából három nyilvessző áll ki, a sebekből vér folyik. Mögötte kettős kereszt sziluettje, alatta a (hibás) angol szöveg.

Mérete: 625 x 950 mm.

Restaurált darab.

Propaganda poster.

120 000,-

122. MOSAKODNAK!

A Tanácsköztársaság bukása után készült, erősen antiszemita plakát. Alkotója Manno Miltiades, számos hasonló plakát készítője. Az igen szuggesztív, erőteljes színvilágú lap előterében egy vértől vöröslő, szőrös, görnyedt, sztereotip zsidó arcvonásokkal ábrázolt alak mossa véres kezeit a Dunában, fogai között vértől csöpögő kést tart. Mögötte fekete háttérben az Országház épülete látható, amelyből mindenhonnan vér ömlik a folyóba. A lap a soproni Röttig-Romwalter nyomdában készült 1919-ben. Ebben a műhelyben számos hasonló tematikájú kiadvány (könyv, grafika, plakát) látott napvilágot abban az időben.

Mérete: 1230 x 950 mm.

Restaurált darab.

Propaganda poster.

180 000,-

123. NŐTÁRSAIM! HÁZI TŰZHELYÜNK, JÖVŐNK ÉRDEKÉBEN SZAVAZZUNK ÉBER ANTALRA

Színes, könyvmaté választási plakát. Tábor János rajza nyomán Pöhm József pesti műhelyében nyomtatták. A lapon emelvényen beszédet tartó nőalak, alatta népes hallgatóság, a háttérben épületek látszanak. Éber Antal, a neves közgazdasági író, bankelnök az 1931-es választásokon az Egységes Párt színeiben, 1935-ben pedig függetlenként indult. Mivel a plakáton nincs feltüntetve a párt neve, feltehetően 1935-ben készülhetett.

Mérete: 950 x 625 mm.

Election poster.

60 000,-

Ponyvakiadások

124. ÖT SZÉP ÚJ VILÁGI ÉNEKEK... NYOMTATTATOTT EBBEN AZ ESZTENDŐBEN.

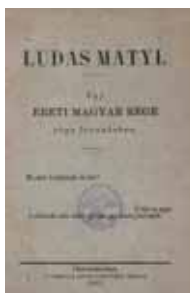
H.n., é.n. ny.n. (8)p.

Petrik egy azonos című, de eltérő tartalmú füzetet ismertet, e kiadásnak nem találtuk nyomát. Tudomásunk szerint hazai közgyűjteményben nem található példánya. Pogány Péter is tárgyalt hasonló című füzeteket, de ezt nem említi. A darab utolsó verseként szerepel a számos ponyvakiadványban felbukkanó „Tzigányoknak furtsa lakadalma”.

A gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

60 000,-

125. (FAZEKAS MIHÁLY):

Ludas Matyi. Egy ereti [sic!] magyar rege négy levonásban.

Debreczenben, 1861. Okolicsányi és Társa ny. 24p.

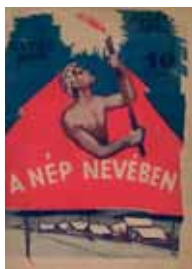
A Kerekes-féle, 1815-ös első kiadás szövegét követő, ritka ponyvakiadás. A végén „A megcsalott férj” című humoros székely népballadával.

A gerincen papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

Szűry: 1327.

10 000,-

126. ILLYÉS GYULA – JÓZSEF ATTILA:

A nép nevében

(Pestszentlőrinc – Kispest, 1942. Mátyás Könyvkiadó – Faragó Imre ny.) 32p.

A ponyvaszerű füzet egy sorozat első darabjaként látott napvilágot. A bevezetést író Kovalovszky Miklós a Márciusi Frontot jelölte meg szellemi atyjaként. A Magyar Könyvszemlében (1956) Marosi Éva ismerteti. A cikk szerint a hatóságok engedélyezték kinyomtatását, de a Széchényi Könyvtárban található – a szerző által unikálisnak mondott – cenzori példány széljegyzetei szerint számos vers kimerítette a fennálló rend elleni izgatás vádpontját. Marosi azt írja, hogy a 9000 példányban

kinyomtatott füzet ennek ellenére kikerült a nyomdából, de Tüskés Tibor 2002-ben megjelent Illyés-monográfiája szerint a rendőrség azonnal elkobozta. Ez magyarázhatja, hogy ma már a legnagyobb könyvritkaságok közé tartozik.

Javított, színes, rajzos, kiadói papírborítóban.

Restored original paper.

40 000,-

127. RADNÓTI MIKLÓS (FORD.):

Guillaume Apollinaire válogatott versei. -, Vas István [ford.]. Cs. Szabó László tanulmányával. Pablo Picasso rajzával.

Budapest, 1940. Vajda János Társaság. 1t. + 74+ (5)p. (Flora mundi VI.)

Az előzéklapon ajánló sorokkal: „Annának és Imrének szeretettel 1940. jul. 8. Pista és Miklós” A dedikációt Vas István írta, Radnóti keze nyomát az „és Miklós” sor őrzi. Javított, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Inscribed by the author. Restored original paper. Uncut.

60 000,-

128. RADNÓTI MIKLÓS:

Járkálj csak, halálraitélt! Versek.

Bp., 1936. Nyugat. 45+ (2)p. Első kiadás.

Az előzéklapon a költő ajánló soraival: „Keszi Imrének szeretettel, barátsággal Radnóti Miklós 1937. július 28.”

Kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Inscribed by the author. Original paper. Uncut.

150 000,-

129. RADNÓTI MIKLÓS:

Kafka Margit művészi fejlődése

Szeged, 1934. Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiuma. 104p. Második kiadás.

A mű első kiadása Radnóczy Miklós néven jelent meg. Az előzéklapon a költő ajánló soraival: „Keszi Imrének szeretettel, barátsággal Radnóti Miklós”.

Buday György által tervezett, javított, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Inscribed by the author. Restored original paper. Uncut.

120 000,-

130. RADNÓTI MIKLÓS:

Lábadozó szél

Szeged, 1933. Szegedi Fiatalok Műv. Koll. 64+ (2)p. Első kiadás. (Szegedi Fiatalok Műv. Koll. VI. kiadvány.)

Az előzéklapon a költő ajánló soraival: „Keszi Imrének szeretettel Radnóti Miklós” Dóczy György által tervezett, rajzos, kiadói papírborítóban. Körülvágatlan példány.

Inscribed by the author. Illustrated original paper. Uncut.

150 000,-

131. RADNÓTI MIKLÓS:

Meredek út. Versek.

(Bp. – Gyoma), 1938. Cserépfalvi (Kner ny.) 59+ (2)p. Első kiadás.

Az előzéklapon a szerző ajánlásával: „Annának és Imrének szeretettel Miklós”. Javított, kiadói papírborítóban.

First edition, inscribed by the author. Restored original paper.

Lévay – Haiman: 1.513.

120 000,-

132. RADNÓTI MIKLÓS:

Orpheus nyomában. Műfordítások kétezer év költőiből.

(Bp., 1943.) Pharos. 191p. Első kiadás. Az előzéklapon a költő ajánlásával: „Annának és Imrének szeretettel Miklós”

Kiadói papírborítóban.

Inscribed by the author. Original paper.

80 000,-

133. RADNÓTI MIKLÓS:

Pogány köszöntő. Versek.

Bp., 1930. Kortárs. 48p. Első kiadás. A költő első megjelent kötete. Számozott (251/500), dedikált példány: „Keszi Imrének szeretettel Radnóti Miklós”

Restaurált, kiadói papírborítóban.

First edition. Numbered copy, inscribed by the author. Restored original paper.

100 000,-

134. RADNÓTI MIKLÓS:

Újhold

Szeged, 1935. Szegedi Fiatalok Művészi Kollégiuma. 47+ (1)p. Lapszámozáson belül Buday György 7 egészoldalas fametszetével. Első kiadás. (Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiuma. XV. kiadvány.)

Az előzéklapon a költő ajánló soraival: „Hajnal Annának barátsággal Radnóti Miklós 1935. 5. 24.”

Illusztrált, kiadói papírborítóban.

Illustrated original paper. Inscribed by the author.

150 000,-

135. RADNÓTI MIKLÓS:

Válogatott versek. (1930–1940).

(Bp.), 1940. Almanach. 62+ (2)p. Első kiadás.

Az előzéklapon a költő ajánló soraival: „Annának és Imrének baráti szeretettel: Radnóti Miklós 1940. május 5.”

Javított, részben pótolta, kiadói papírborítóban. Körülvágatlan példány.

Inscribed by the author. Restored original paper. Uncut.

80 000,-

Régi Magyar Könyvtár

136. BETHLEN, (FARKAS) WOLFFGANGUS DE:

Historiarum Pannonico-Dacicarum Libri X. a clade Mohazensi 1526. usque ad finem seculi (Keresd, 1684–1690. Székesi P. Mihály.) 678+(222)p. Két levél (5-8p.), valamint a 645. oldaltól – XVIII. századi – kéziratos másolattal pótolva.

A magyar művelődéstörténet különleges darabja, egyben a magyar nyomdászat- és könyvtörténet egy érdekes fejezetének páratlanul ritka emléke.

A szerző és műve:

Bethlen Farkas (1639–1679), korának kiemelkedő jelentőségű politikusa, Alsó-Fehér vármegye főispánja, 1678-tól Apafi fejedelem kancellárja volt. Megbízható források alapján írta meg monumentális vállalkozásában Erdély 1525 és 1609 közötti történetét. Már meg is állapodott Bosyzt István kassai nyomdással a mű kinyomtatásáról, de korai halála miatt ez abbamaradt.

A nyomda:

Öccse, Bethlen Elek vette kezébe a kiadás ügyét. E célból Kolozsvárról hozott felszereléssel nyomdát hozott létre keresdi várkastélyában. Ez 1683 végén történt, a következő évben pedig már meg is kezdődött a Historia nyomtatása. E kiadvány mellett a nyomda további hét termékéről tud a szakirodalom, ezek ritkaságát jelzi, hogy négy unikális példány, hármat pedig csak említésből ismernek. A műhely vezetőjének, Székesi P. Mihálynak csak a neve maradt fenn néhány kötetben, egyéb adat nem ismert róla. A nyomda működésének Thököly 1690-es betörése vetett véget. A nyomda készletét Segesvárra vitték, majd innen Kolozsvárra került vissza.

A kiadvány:

A Historia 1684-ben megkezdett nyomtatása az 1690-es betöréskor félbeszakadt. A mű a 832. oldalig készült el (természetesen a címlap még nem). A félkész darabok egy részét befalazták a kastély pincéjében, ezek a vizes helyen tönkrementek. A többit a nyomdával együtt Segesvárra vitték. E példányokból a Bethlen család tagjai sokat elajándékoztak, a maradék a Rákóczi-szabadságharc idején hadizsákmány lett, egy része elpusztult. Utóéletéhez tartozik, hogy mintegy 80 évvel később a német Gottfried Schwarz a sziléziai Lemgóban nyomtatott hozzá címlapot, és egy 12 levél terjedelmű előszót (RMK III/XVIII 3585). Viszontagságos sorsa ellenére a műből közgyűjteményeinkben több példányt őriznek, de kereskedelmi forgalomban szinte soha nem bukkan fel, árverésen pedig utoljára majd' fél évszázada szerepelt.

A Historia másodszer – Benkő Józsefnek köszönhetően immár teljes szöveggel – 1782 és 1796 között jelent meg, Szebenben. Magyar nyelvű kiadása most folyik.

A példány:

Darabunk két levelét, valamint utolsó mintegy negyedét kézírással pótolták. A szöveg a 645. oldalig követi a nyomtatottét, onnan egy új kéz írásával folytatódik.

Az első kötéstáblán található könyvjegy és a fölötte álló, díszes, rézmetszetű címer tanúsága szerint Batthyány Károly herceg könyvtárát gazdagította. Ő a család egyik jeles tagja volt. Harcolt a törökök, majd a franciák ellen. Később a hadsereg főparancsnoka, majd a későbbi II. József és II. Lipót nevelője lett. 1764-ben birodalmi hercegi rangot kapott.

Díszesen aranyozott gerincű, XVIII. századi bőrkötésben. Kisebb sérülésektől eltekintve szép példány. Néhány levele javítva.

Slightly damaged 18th century leather. From page 645. replaced by manuscripts. Some leaves restored.

Poss.: Batthyány Károly herceg gyönyörű könyvjegyével.

RMK II 2036.; Borda: 4608.; V. Ecsedy: Nyomda a keresdi várkastélyban, 1684–1690. (Magyar Grafika. 2009. november.)

400 000,-

137. C(ZEGLÉDI) I(STVÁN):

Az országok romlásáról írott könyvnek első része, mellyet szerelmes hazájának békeségben való maradhatásáért irt... --

Cassan, 1659. (Severinus Marcus.) (26) + (350) + 351-597p. A címlapot követő hat levél (az eddig ismert változatról készült) másolattal pótolva.

Czeplédi István munkájának a szakirodalom által eddig nem ismert változata. Variánsunk feltehetően az eddig bibliográfiailag leírt kiadványnál korábbi állapotot tükröz. Feltevésünk szerint, miután felfedezték a nyomtatás végén készült címlapon, hogy az impresszumból hiányzik a nyomdász neve, az első füzetet újraszedték, egyúttal formai, helyesírási javításokat hajtottak végre az ajánló szövegben és az előljáró beszédben. A terjedelmes monogramba rejtezett kassai prédikátor könyve első részében főként az országok vezetőinek szóló erkölcsi tanításokat fogalmaz meg, a toldalékban pedig Pázmány Kalauzával vitatkozik.

A II. Rákóczi Györgynek ajánlott munka második része a fejedelem halála után már nem jelent meg.

Restaurált, korabeli bőrkötésben.

Restored contemporary leather. Six leaves replaced by copies.

vö. RMK I 941.; Borda 6253.

150 000,-

138. (CZEGLÉDI ISTVÁN):

Siralmas szarándoki járásból, csak nem régen haza érkezett Malach doktornak; Néhai napkor el-hagyot, s' kicsinységében véle egygyüt oskoláztatott, Melach tudos baráttyával való paj=társi szóbeszede

(Sárospatak), 1659. ny.n. 24+(8) (az egyik levél üres)+301 [recte 302]+(2)p. A T1 levél másolattal pótolva.

A mű záródarabja annak a hitvitának, amelyet Czeplédi ugyanez év elején indított el, a nagypénteki vezeklő önkorbácsolás vagy ostorozás ellen írt munkájával. A mű két címlappal jelent meg. A szöveggel együtt nyomtatott belső címlap arra utalhat, hogy a mű törzsrészének készítésekor Czeplédi még nem talált mecénást. Bocskai István utólag vállalkozhatott erre a szerepre, így új, díszesebb címlap került a kötet élére. Ajánlásában igen érdekes genealógiai-történeti értekezés olvasható a Bocskai családról (benne a Katona József Bánk bánja által ismertté

vált Mic bánról), illetve Istvánffy Miklós alapján tárgyalja a Bocskai szabadságharc történetét, erősen kritizálva forrása szemléletét.

Restaurált, aranyozott, korabeli pergamenkötésben. Több levelének széle javítva, apró szöveghianyokkal.

Restored gilt contemporary vellum. Some leaves restored. One leaf replaced by copy.

RMK I 946.

150 000,-

139. (DIETRICH, KONRAD) DIETRICUS, CONRADUS:

Epitomes praeceptorum rhetoricae in usum classicorum inferiorum ex institutionibus rhetoricis collecta a --

Cibinii, 1648. Marcus Pistorius. 40p. A címlap fametszetű keretben.

A szerző német evangélikus teológus volt. Retorikai tankönyvének ez az első magyarországi kiadása. Az RMNy szerint hazai közgyűjteményben csupán egyetlen példánya található.

Korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather.

RMNy 2242.; RMK II 695.

80 000,-

140. IGEN SZÉP NYÁJÁS HISTORIA, AZ FORTUNATUSRÓL, MIKÉPEN AZ Ő ERSZÉNYÉHEZ, ÉS KIVÁNT KEDVES SÜVEGETSKÉJÉHEZ JUTVÁN, ÉS TÖBB TÖRTÉNT SOK DOLGAIRÓL. MELLY RÉGENTEN NÉMETBŐL MAGYARRA FORDITTATOTT, ÉS AZ UJSÁGOKBAN GYÖNYÖKÖDŐKNEK KEDVEKÉRT ELSŐBEN LÓTSÉN 1689. ESZTENDŐBEN, MOST PEDIG A' RÉGISÉGBŐL ELŐL VÉTETVÉN UGYAN AZOKNAK KEDVEKÉRT NYOMTATTATOTT

Bétsben, 1703. Endter Márton. 176p. Példányunk címlapja, valamint az utolsó levél másolattal pótolva.

A német eredetű széphistória magyarul először 1580 körül jelent meg Kolozsváron (az eredeti 1509-ben látott napvilágot), „Az Fortunátusról való szép história” címmel. Egyes kutatók Heltai Gáspárnak tulajdonították a fordítást. A műfaj jellemzője a világi téma, általában szerelmi történetet mesélő históriás ének, a végén erkölcsi tanulsággal. Hazai virágkorát a XVI. században élte, később a vásári ponyvákön élt tovább több századon keresztül. A Fortunátus-história a XVII. században többször is megjelent (Lőcse, 1651 és 1658), immár prózában, feltehetően egy frankfurti kiadás nyomán. A XVIII. században ezt követően csak 1778-ban látott napvilágot (Pest, Royer), de még a XIX. század folyamán is felbukkant a ponyvákön. Hasonlóan a műfaj többi darabjához, páratlanul ritka, Szabó Károly nem ismerte. Hazai közgyűjteményben nincs belőle, egyetlen ismert példányát Münchenben őrzik.

Korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather. Title page and one leaf replaced by copies.

RMK I 0; Pogány: 40-41. old.

300 000,-

141. KÖLESÉRI SÁMUEL:

Szent Iras Ramaiara Vonatott Fel-Keresztyen, Avagy Igaz Vallas Szines Vallójanak Proba-Köve... Mellyet, rész szerint Anglus Authorokból, rész szerint maga Elmélkedésiből, öszve szedegetvén, tiz Prédikatiókban foglalva, az Emberek lelki állapottyának meg-rostálására, kibocsátott --

Debreczenben, 1677. Rosnyai János ny. (16)+219+(1)p.

Hozzákötvé:

Keserü-Edes; Avagy Olly Idvességes Elmélkedés, mellyben a' nyomoruságoknak, a' külső és Belső Emberre nevezve különböző Gyümölcsei le-rajszoltatnak... Mellyet, minapi sullyos betegségéből való fel-épülésének alkalmatosságával, maga nyomoruságin tanúlt, és Kis-Aszszony-Havának 27. Napján, a' Nagy Templomban prédikállott; mostan pedig edgy Isten Beszedének halgatásában Lelket gyönyörködtető Halgatójának kivánságára, ugyan annak költségével ki-bocsátott --

Debreczenben, 1677. Rosnyai János ny. 19p.

Kiadói colligatum, a második mű önálló címlappal, de folyamatos ívjelzéssel jelent meg.

XIX. századi bőrkötésben. Festett előzéklapokkal.

19th century leather.

RMK I 1209-1210.

180 000,-

142. (PELBARTUS DE TEMESWAR):

Stellarium Corone benedictae virginis Marie in laudem eius pro singulis predicationibus elegantissime coaptatum Hagenaw, 1508. Henricus Gran. (294)p.

A magyar középkor legjelentősebb író-prédikátorának legelső műve. Pelbárt 1483-tól a dogmatika tanára volt rendjének budai főiskoláján. Itt írta meg munkáját fogadalomból Szűz Mária tiszteletére, miután az 1479–81 között pusztító pestisjárvány idején csodával határos módon meggyógyult. Művének ihletője az Apokalipszis könyvének Mária-ábrázolása volt: a csillagkoszorú számszimbolikáját feloldva 12 részre – azon belül artikulusokra és capitulumokra – bontott könyvben írta meg beszédmintáit. Célja az volt, hogy latin szövegének felhasználásával végül is magyarul hangozzanak el beszédei. Felhasználta az egész keresztény világban virágzó Mária-kultusz hagyományát. Konceptiójára legnagyobb hatással Epiphanosz szalamiszi püspök műve lehetett, melynek latin változata „De 12 gemmis” címen igen elterjedt volt a középkorban. Az akkori hagyományokra támaszkodva, de már a reneszánszra jellemző teljességre való törekvéssel írja le Mária alakját, testi-lelki tisztaságtól ragyogó, üde, fiatal nőnek ábrázolva. Több részletében nem is titkoltan saját szépségideálját követte. Művét, mellyel rangos helyet foglalt el az európai egyházi irodalomban, 1483-ban fejezte be. Első alkalommal 1498-ban jelent meg Hagenauban. Többi munkájához hasonlóan számtalan kiadást ért meg, még legalább száz éven át kedvelték és használták Európa-szerte. Pelbárt munkái néhány kivételtől eltekintve az augsburgi kiadó, Johannes Rynmann megbízásából Heinrich Grannál jelentek meg Hagenauban. A szakirodalomban általánosan elfogadott vélekedés szerint Rynmann érdeme Temesvári munkáinak felfedezése és nyomtatásban való megjelentetése.

Korabeli, vaknyomásos, sérült bőrkötésben. Az egymástól különböző díszítésű elő- és háttáblát dupla és tripla léniákkal osztották mezőkre, melyekben görgetős bélyegzőkkel készített, növényi és geometrikus ornamensek lenyomatai láthatók. Az előtáblát egyes-bélyegzőkkel készített rozetták lenyomatai is ékesítik. A két csat hiányzik. A kötéstáblák belső oldalára ősnymotatványtöredék ragasztva. Néhány lapon szúrágás nyomaival.

Contemporary blindstamped leather. Spine slightly damaged. Without clasps.

RMK III 150.; VD16 P 1213.; Borsa 10.; Borda: Műgyűjtő Magyarok 5. 22.; BNH Cat P 268.

800 000,-

143. SZEPSI KOROTZ (GYÖRGY) GEÖRGY:

Az angliai, scotiai, franciai es hiberniai első Jacob kiralynac, az igaz hitnec otalmazojanac etc. fia tanitasaért irtt kiralyi ajandeka, Mellyet... magyar nyelvre fordított -- . Ennec vegében adattanac három rendbéli epitaphiomoc.

Oppenheimumba(n), 1612. Galler Hieronymus. (24) + 307 + (2)p. Három levél (T9, N6-7) másolattal pótolva.

Az első teljes magyar nyelvű fejedelmi tükör. A fordítás a későbbi I. Jakab angol királynak fia számára írt intelmeiből készült. Az első könyv a Bibliára épülő erkölcsi alapokat adja meg, míg a mű lényegi mondanivalója a főleg antik auktorokra támaszkodó következő két könyvben található. A második könyv a monarchikus államrend teoretikus kifejtése, de számos gyakorlati tanácsot is ad az országbejárásokról a hadakozáson át az ideálisnak tartott családi életig. A harmadik az uralkodó hétköznapijairól, étkezésről, alvásról, ruházkodásról, fegyverekről, versírásról, a hozzá illő társasjátékokról, időtöltésekről stb. szól. A

fordítás létrejött a XVII. század eleji erdélyi történelmi eseményekhez kötődik. Szerzője Bocskai István írtnoka volt. Az ajánlás címzettje Homonnai Drugeth Bálint fia. Bocskai végakarataiban Homonnai Bálintot jelölte ki utódjának, riválisaival, Rákóczi Zsigmonddal és Báthory Gáborral szemben. A rendek végül – talán egyetlen alkalommal – élve a szabad fejedelemválasztás jogával, Báthoryt ültették a fejedelmi székbe. Szepsi Korotz munkájával Bocskai végakarata és politikai irányvonala mellett tesz hitet. A művet feltehetően Bethlen Gábor is felhasználta gazdaságpolitikája kialakításakor. A magyar fordítás kultúrtörténeti érdekessége, hogy itt fordul elő első alkalommal nyelvünkben a „parlament” szó.

XIX. századi, kopottas, de rendkívül bájos, aranyozott, zöld bőrkötésben.

Slightly worn gilt 19th century leather. Three leaves replaced by copies.

RMNy 1038.; RMK I 436.

300 000,-

144. SZŐNYI N. ISTVÁN:

Kezves lélek' vezér csillaga, Istennel othon s' uton valo járásában...

Debreczenben, 1681. Rosnyai János. (24) + 151 + (1)p. Az utolsó levél másolattal pótolva.

Szőnyi Nagy István (1641–1709) debreceni, hollandiai tanulmányai után Tornán lett református lelkész. A vallásüldözéskor elkergették, „Mártírok koronája” című művében élményszerűen számolt be viszontagságairól. 1680-tól több helyen, főleg Erdélyben volt lelkész. „Magyar oskola” című, új szemléletű ábécés könyvét Tótfalusi olyan nagyra értékelte, hogy saját költségén nyomtatta ki, és ingyen osztotta szét.

Ismereteink szerint csupán négy példánya található hazai közgyűjteményben.

Későbbi félbőr-kötésben. Két levél javítva.

Later half leather. Some leaves restored. Last leaf replaced by copies.

RMK I 1257.

200 000,-

145. (TARNÓCZY ISTVÁN) TARNOCZI, STEPHANUS:

Rex admirabilis, sive vita S. Ladislai Regis Hungariae historico-politica, Ad Christianam Eruditionem Elogijs Theo-Politicis illustrata
Viennae Austriae, 1681. Typis Joannis Christophori Cosmerovii. (8)+495+(1)p.
Lapszámozáson belül 50 egészoldalas rézmetszettel.

A jezsuita szerző Szent Lászlóról szóló munkájának első kiadása. Másodszor (új címlappal) két évvel később jelent meg. A lovagkirály életének és csodatetteinek verses leírását az életéből vett fontosabb jelenetek ábrázolása színesíti. A metszeteket a velencei Domenico Rossetti készítette. A nyomda nem állhatott a helyzet magaslatán, ugyanis több metszet fejjel lefelé került a kötetbe (a hátoldalon levő szöveggel ellentétben), számozásuk (az oldalakéval együtt) kaotikus, emellett néhány ábrázolás kétszer is a kötetbe került.

Restaurált, korabeli félpergamen-kötésben.

Restored contemporary half vellum.

RMK III 3098.

100 000,-

146. WERBŐCZY ISTVÁN:

Decretum Latino-Hungaricum. Sive Tripartitum opus juris consuetudinarii... Regni Hungariae et Transilvaniae, ac Partium Eidem Subjectarum... Az az, Magyar és Erdély Országának három részre osztott törvény könyve
Kolosvárott, 1698. M. Tótfalusi Kis Miklós. (24)+44+225 [recte 425]+(35)p.

Hozzákötvé:

(Telegdi Miklós – Mossóczi Zakariás):

Index sive enchiridion omnium decretorum et constitutionum Regni Hungariae, ad annum 1559

Claudiopoli, 1697. Ex Officina Nicolai K. de M. Tótfalu. (96)p.

Kiadói colligatum. A Decretum függelékeként megjelent Index 1579-ig dolgozza fel a decretumokat és a constitutiokat.

Misztótfalusi fontos feladatnak látta, hogy az erdélyi jogélet alapjait jelentő fejedelemségkori törvénygyűjteményeket hozzáférhetővé tegye, ezért jelentette meg az országgyűlési törvénycikkgyűjteményeit követően Werbőczy már alig fellelhető Hármaskönyvének latin–magyar szövegét.

Korabeli pergamen-kötésben.

Contemporary vellum.

RMK I 1529.; RMK II 1924., 1882.; Haiman-Soltész: 65., 45.; Csekey: 19.

300 000,-

147. (REGIOMONTANUS, JOHANNES) KIRÁLYHEGYI JÁNOS:

Cisio, a' vagy, az astronomiai tudománynak rövid értelemmel-való le-írása. A' Tsillagoknak, Planétáknak, és Égbeli Jeleknak etc. Az hires neves -- Írásából Magyar nyelvre fordítottat és sok helyeken meg-bővítettet.

Budán, 1836. Gyurián és Bagó ny. 126+ (2)p. Szövegközi fametszetekkel.

A szakirodalom által eddig nem ismert csízíókiadás. Az elnevezés – amely eredetileg versbe szedett öröknaptárat jelöl – a középkori ünnepnaptárak első két szavából (Cisio Janus) ered. A Cisio az újév (circumcisio Domini – az Úr körülmetélése), a Janus pedig a Januarius hónap rövidítéséből keletkezett. Az első magyar nyelvű naptár Krakkóban jelent meg 1545 és 1550 között. A későbbi századok népkönyvszerű csízíóinak őse az 1592-es kolozsvári és az 1650-ös lőcsei kiadás. Ez utóbbin szerepel Regiomontanus neve is. A következő, évszámmal is ellátott kiadás 1797-ből való. Ez nem jelenti azt, hogy addig nem jelentek meg ilyen jellegű

könyvek – egyrészt a használat jellege miatt sok megsemmisülhetett, másrészt elterjedt gyakorlat volt, hogy évszám helyett a „nyomtattatott ebben az esztendőben” szöveg olvasható a címlapon. A nagy példányszámú, széles körben terjesztett népkönyvvé válás természetesen tartalmi változást is hozott. A naptárrész mellett megjelentek a jövendölések, álmfejtés, mezőgazdasági és házi orvoslási praktikák, valamint az egyszerű nép nyelvén megfogalmazott tudományos fejezetek is. A XVIII-XIX. századi magyar csízíó a Landerer-műhely nevéhez köthető. Egy fennmaradt könyvjegyzék tanúsága szerint az első ilyen kiadvány már 1733 előtt kikerült a nyomdából, az utolsó ismert kiadás pedig 1833-as évszámot visel. Landerer Anna még ebben az évben meghalt, a műhelyt pedig addigi vezetője, Gyurián József és társa, Bagó Márton vették át. Eddig ismert első csízíójuk 1840-ben jelent meg. Borsa Gedeon egy tanulmányában összehasonlította az utolsó Landerer-és az első Gyurián-féle csízíót. Az általa felsorolt eltérések alapján kiadásunk a kettő között átmenetet képez: a Landerer-féléhez hasonlóan a címlapon „Nyomtattatott” áll, emellett „ő” és „ú” még nem található benne, ellenben két XXVIII. fejezetszám szerepel, amiben viszont az 1840-es kiadással egyezik. A hasonló művek jellegükénél és használatuknál fogva a legkritkább kiadványok közé tartoznak. Későbbi félbőr-kötésben.

Later half leather.

Borsa Gedeon: Könyvtörténeti írások. III. (OSzK, 2000)

150 000,-

Selyemtenyésztés

148. A' SELYEM-ERESZTÉSNEK MÓDJA, AZ-AZ: ELÉGSÉGES LE-IRÁSA ANNAK, MIKÉPEN KELLESSÉK EPERJ-FÁKAT, ÉS SELYEM-ERESZTŐ-BOGARAKAT SZAPORÍTANI, AZOKRA GONDOT-VISELNI, A' SELYMET JÓL KIKÉSZÍTENI, ÉS HASZONRA FORDÍTANI. FORDÍTTATOTT NÉMET-BŐL MAGYARRA 1752-DIK ESZTENDŐBEN.

Szebenben, 1754. Sárdi Sámuel ny. 96p.

Az első magyar nyelvű selyemtenyésztési munka. Magyarországon a XVII. század végén egy olasz kezdett selyemhernyó-tenyésztésbe először. A fellendülés Mária Terézia korában indult meg. Ő alapította az első iskolát Eszéken, és királyi biztosul kinevezte Sollenghi Károlyt. Az újabb fellendülés a reformkorban, a magyar ipar születése idején jött el. Ekkor foglalkozott az üggyel Wesselényi és Kossuth mellett

Széchenyi is, aki már a Hittelben is írt erről. 1840-ben jelent meg a legjelentősebb mű a témában, a „Selyemrül”.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

80 000,-

149. SOLLENGHI KÁROLY:

Uj-modi magyar selyem-ruha, az-az: Magyar, és hozzá-tartozandó országoknak a' selyem-ereztő bogárákból következő különös hasznok és gyarapítások, irattatott -- Magyar, Horváth, és Sclávonía országokban a' selyem munkálásának első tsászári, 's-királyi gondviselője által.

Posonyban, 1770. Landerer János Mihály ny. 56p.

A szerzőt nevezte ki Mária Terézia a selyemtenyésztés királyi biztosává. Az udvar utasítására írta meg tankönyvként használt művét. Ez az első önálló magyar munka a témában.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

100 000,-

150. BLASKOVITS JÓ(Z)SEF:

A' selyem tenyésztésnek módjáról; és hasznáról való beszélgetés. A' selymet tenyésztetni akaró, és Inspector között

Nagy-Váradon, 1793. ny.n. (16) + 61 + (2)p.

A szerző a mű születésének idején Arad és Békés vármegyék selyemtenyésztési felügyelője volt. Később az egész Bánság a felügyelete alá került, amely akkor az ország selyemgyártásának központja volt. Békéscsabán selyemgyárat is alapított.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

40 000,-

151. FRENDEL, STEPHAN VON:

Die Kunst Seide zu erziehen, oder umständliche praktische Abhandlung eines geprüften, und dem Klima von Ungarn und Oesterreich angemessenen Seidenbaues zum leichten Begriffe und unterhaltenden Unterricht denen Kunstbessenen für künftige neue Reichthumquellen in Frag- und Antworten eingeleitet, und in zween Theile entworfen von --

Pressburg, 1795. Johann Michael Landerer. (8) + 52p.

A szerző német származású mezőgazdász, a szenci selyemhernyótenyésztő intézet igazgatója volt. A selyemtenyésztés alapjait írja le kérdés-felelet formájában.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

20 000,-

152. SULZER, JOHANN GEORG:

A' természet szépségéről való beszéllgetések. Mellyeket Német Nyelven írtt --. A' Berliini F. Királyi Gymnasiumban Mathesist tanító Professor. Most pedig Nemzete hasznára Magyarra fordított Sófalvi Jó'sef.

Kolo'svárátt, 1778. Réf Koll. ny. (30)+198+(11)p.

Hozzáköteve:

A' természet' munkáiból vététt erköltsi elmélkedések. Mellyeket Német Nyelven írt, és ki-botsátott. --. A' Berliini Királyi Gymnasiumban Mathesist tanító Professor. Most pedig Kedves Nemzetének, a' Teremtő Felség' esméretében léjendő épülésére, és Erköltseinek azon tökéletes példa szerént való formáltatására, Magyarra fordított Sofalvi Jo'sef.

Kolo'svárátt, 1776. Réformátus Koll. ny. (18)+131+(11)p.

Az első magyar nyelvű esztétikai munkák.

Javított gerincű, korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather. Spine restored.

30 000,-

153. (SZAITZ LEÓ):

Magyar és Erdély-országnak rövid isméréte melly e' két országnak mind világi mind egyházi állapotját szem eleibe állíttya

Pesten, 1791. Lindauer János. XVI+299+(5)p.

A XVIII. század vége a politikai viatiratok fénykora volt Magyarországon. A szerző a konzervatív-katolikus álláspont egyik legharcosabb képviselője volt. E munkájában – amelyet bőségesen ellátott jegyzetekkel – is támadja ellenfeleit, köztük Verseyghy Ferencet is.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

80 000,-

Széchenyi István gróf és kora

154. B(ETHLEN) D(OMOKOS), I(KTÁRI) GR(ÓF):

A' nemzeti jól-létről

Bétsben, 1831. Nemes Haykul Antal Betűivel. 95p.

A szerző a Bethlen család iktári ágának utolsó tagja volt. Műve a magyar közgazdasági irodalom Széchenyi Hittelével fémjelzett hőskorának egyik, kissé elfeledett darabja.

Hozzáköteve:

Szepsi Szabó Gergely:

Politika. Utmutatás a' polgári társaság igazgatására. Irta --. Kiadta hü testvére Szepsi Szabó Mihály.

Budán, 1841. Magyar Kir. Egyetem. (8)+222p.

Szinte ismeretlen, korai politikaelméleti munka.

Korabeli félvászon-kötésben.

Later half cloth.

50 000,-

155. KUTHY LAJOS:

Polgári szózat Kelet' Népéhez 1841.

Pesten, 1841. Heckenast. (6) + 217p. Első kiadás.

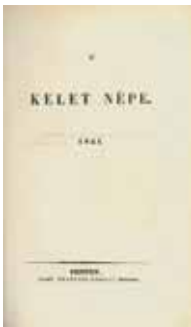
Széchenyi az ugyanebben az évben napvilágot látott „A' Kelet Népe”-ben támadta Kossuthot a Pesti Hírlapban megjelent vezércikkei miatt. A kötet nagy vitát váltott ki, számos reagálás született. Ezek egyike kötetünk. A szerző Batthyány Lajos későbbi titkára volt, munkájában – amelyben enyhén ugyan bírálja Kossuthot, de nem ítéli el – a későbbi miniszterelnök és köre álláspontját képviseli.

Javított gerincű, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány. A címlapon kis folttal.

Restored original paper. Title page slightly stained. Uncut.

Szentkirályi: K-106.

40 000,-

156. (SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF):

A' Kelet népe. 1841.

Pesten, 1841. Trattner-Károlyi. (2) + 187 [recte 387] + (3)p. Első kiadás.

Széchenyi talán legnagyobb vihart kiváltó munkája. Kossuth még ugyanebben az évben válaszolt Felelet című munkájában. A kor olyan neves politikusai közül is számosan megszólaltak Kossuth mellett, mint Wesselényi, Deák és Eötvös József, sőt még a Széchenyi feltétlen hívének számító Fáy András is bírálta emiatt mentorát. Kettejük vitája egészen 1848-ig tartott.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli félbőr-kötésben. Nagyon szép példány.

Contemporary half leather, spine richly gilt.

Szentkirályi: 127.

80 000,-

Szólészet

157. FÁBIÁN JÓ(Z)SEF:

Visgálódó és oktató értekezés a' szőlő-mivelésről. A Bor, Égettbor, közönséges és fűszeres Etzetek' készítésének mesterségével együtt. Chaptal első minister, Rozier apátúr, Parmentier, és Dussieux polgárok által. Frantzia nyelvből fordította, és... megtoldotta -. I-II. kötet.

Veszprémben, 1813–1814. Számmer Klára. (32) + 488p. + XII t. + 2 kihajt. mell.; (14) + 698 + (28)p. + IX t. (3 kihajt.)

Az 1802-ben kiadott korszakalkotó francia mű jelentősen átdolgozott, bővített fordítása. Megjelenése jelentős szerepet játszott a modern francia szőlőtermesztés és borászat tapasztalatainak magyarországi meghonosításában, így méltán tekinthető a magyar szakirodalom egyik legfontosabb darabjának. A rézmetszetek Karacs Ferenc munkái. Az első kötet ábráin szőlőfajták, a másodikikén a bortermelés folyamata és eszközei láthatók. Ritka.

Egymástól eltérő, korabeli papírkötésben. Az első kötet egyik táblája részben pótolva.

Contemporary hardpaper. One plate restored, partly replaced.

180 000,-

Térkép – atlasz

158. POLONIAE ET UNGARIAE NOVA DESCRIPTIO

Fametszetű térkép. Sebastian Münster Cosmographia és Geographia című munkáiban jelent meg 1540 és 1578 között. A hátoldalon levő oldalszámolás alapján példányunk az 1550 és 1559 közötti öt latin nyelvű kiadás egyikéből való.

Mérete: 255 x 345 mm.

Paszpartuban.

Map of Hungary and Poland. Woodcut by Münster.

Szántai: Münster 1.

30 000,-

159. DALMATIA ET REGIONES ADJACENTES, CROATIA, BOSNIA, SLAVONIA, SERVIA, ALBANIA...

Rézmetsetű térkép. Készítette Peter Konrad Monath. 1730 körül jelent meg, Nürnbergben. A bal felső sarokban címerekkel, a cím körül a jelentősebb erődítmények alaprajzaival (Trau, Zára, Ragusa, Cattaro stb). A bal alsó sarokban Korfu részlettérképével.

Mérete: 485 x 570 mm.

Paszpartuban.

Map of Dalmatia and environs. Copper engraving by Monath.

40 000,-

160. HUNGARIA REGNUM

Magyarország rézmetsetű térképe, alatta a horvát részek eltérő léptékű ábrázolása. Eredetileg egy 1594-ben, feltehetően Nürnbergben kiadott német nyelvű röplap részeként jelent meg, ennek unikális darabját Szathmáry Tibor ismerteti bibliográfiájában. A magyar lapot Mercator nyomán készítette ismeretlen alkotója, a horvát területet ábrázoló térkép Hirschvogel után készült. Ez utóbbi bal oldalán a császár álló alakja látható hadi öltözetben, előtte térdelő lovag, lándzsája végére szúrt fejjel. Jobbra a török szultán áll, mellette térdelő lánytestvérével. Szalai Béla „A tizenöt éves háború metszet-ábrázolásai a frankfurti vásári tudósításokban” című cikkében (Cartographica Hungarica. 8. szám) említi egy darabját, amelyet Jacobus Francus „Relatio Historica...” című művének egy példányába bekötve talált. Ez 1595-ben látott napvilágot Frankfurt am Mainban. Mivel a munka többi fellelhető

darabjában nem szerepel, további kutatást igényelne annak eldöntése, hogy kifejezetten Francus kötetéhez készült-e. A leírtak fényében egyértelműen kijelenthető, hogy a legnagyobb magyar térképritkaságok közé sorolható darab.

Mérete: 290 x 405 (500 x 405) mm.

Map of Hungary. Copper engraving.

lásd Szathmáry: 111.; Szántai: 2/b.

400 000,-

161. HEVENESI, (GÁBOR) GABRIEL:

Parvus Atlas Hungariae Sive Geographica Hungariae In 40. Tabellas Divisae Descriptio, Qvam Sub Auspiciis Serenissimi Hungariae Regis Josephi Primi, In Antiquissima & Celeberrima Universitate Viennensi Mathematicae demonstrationi proposuit Illustrissimus Dominus Fabius Antonius Marchio de Colloredo, Dum A Caesarea, Regiaque munificentia aureum torquem acciperet, & prima AA. LL. & Philosophiae Laurea Promotore Reverendo Patre ---

Viennae Austriae, 1689. Typis Leopoldi Voigt. (24)p.+38 kétoldalas

térk. (ívjelzésen belül) + 2 kihajt. térk.

Az első Magyarország-atlasz. Bár a címlapon Anton Colloredo őrgrófot jelölik meg a zsebatlasz szerzőjeként, tanára, a jezsuita Hevenesi vezetésével készült a bécsi egyetemen. Hevenesi a bécsi Pázmáneum rektora volt. Kollonich Lipót esztergomi érsek felkérésére kezdett el térképészettel foglalkozni. A cél egy – a török uralom alól felszabadult ország közigazgatásának újjászervezése során használható – segédeszköz létrehozása volt. A kötet egy térképkészítési és -használati résszel kezdődik, majd Magyarország rövid bemutatása és a helynévmutató következik. A helységeknek megadja a térkép számát és a koordinátákat (ez akkor újdonságnak számított). Az ívjelzésen kívüli két térkép egyike egy magyarázó, a másik az áttekintő lap, utóbbin kétoldalt az ország címereivel. A zsebatlasz részterképei 1:150000 méretarányban készültek. Sok erőnye mellett hátrányaként szokták emlegetni, hogy nem a kor viszonyait, inkább a tizenöt éves háború utáni állapotot mutatja be. Rendkívül ritka, becses darab.

XIX. századi papírkötésben. Aranymetszéssel díszítve. Nagyon szép példány.

19th century hardpaper. Inner edges gilt.

RMK III 3549.; VD17 14:079037S; Szántai: Hevenesi 1b.; Fodor: 59-74. old.

450 000,-

162. NOVA TOTIUS TERRARUM ORBIS GEOGRAPHICA AC HYDROGRAPHICA TABULA. WAHRE BILTNÜSS DES GANTZEN ERDEN KRAYSSES MIT ALLEN SEINEN THEILEN.

Színezetlen rézmetszetű világtérkép. Blaeu műve nyomán Matthaeus Merian készítette. Megjelent 1640 körül Frankfurt am Mainban. Mérete: 260 x 345 mm.

Körülvágva, papírlapra felkasírozva.

World map by Merian. Copper engraving.

25 000,-

163. BESCHREIBUNG UND GELEGENHEIT DES TURCKEN ZUGS IN UNGERN IM JAR 1556. MIT DEN LÄGERN UND GUTHEN / VO SIE ZU BEYDEN PARTHEYEN GELEGEN SEINDT.

Az 1556-os török háború dunántúli hadszínterét ábrázoló, fametszetű térkép Wolfgang Lazius munkája. Az ő nevéhez fűződik a magyar kartográfia leghíresebbé vált tévedése: a Tihanyi-félsziget déli partra helyezése. Ezt a hibát többen átvették tőle, így Zündt, Mercator és Blaeu is. Zsámboky János figyelt fel rá, és helyesbítette 1571-es lapján. Először 1557-ben jelent meg önálló lapként. Ez a második kiadása, amely Adam Henricpetri „General Historien der

aller namhafftigsten und furnehmsten Geschichten Thaten und Handlungen...” című hatkötetes munkájában (Basel, 1577) látott napvilágot. A díszes keretet elhagyták, a Fuggereknek szóló latin nyelvű ajánlást pedig német váltotta fel. A szöveg fölött a Fuggerek címere látható. Ritka lap.

Mérete: 350 x 440 mm. Paszpartuban.

Map of West Hungary. Woodcut by Lazius.

Szántai: Lazius 2b.; Szathmáry: 45/2.

250 000,-

164. OSKOLAI MAGYAR ÚJ ÁTLÁS. KIDOLGOZTA ÉS A' MENNYIRE LEHETETT, A' NEMZET NYELVÉHEZ ALKALMAZTATTA PROF. T. T. BUDAI ÉS AIÁS UR, METSZETTÉK ÉS NYOMTATTÁK, A' DEBRECZENI REF. COLLÉGIUM NAGY ÉRDEMŰ ELŐLJÁRÓINAK, ÉS T. T. PRÉDIKÁTOROK ENDRÉDI JÓ'SEF ÉS SZOBOSZLAI SÁMUEL URAKNAK SEGÍTSÉGÉVEL DEBRECZENI TOGÁTUS DEÁKOK: ERŐS GÁBOR, PAP JÓ'SEF, ÉS, PETHES DÁVID...

Debreczenbenn, 1804. (Ref. Koll.) 1t. (metszett címlap) + 12 kihajt. térk. (1 kivételével határszínezéssel)

A XVIII. század végére lezajló társadalmi változások hatására az oktatásban előtérbe került a magyar történelem és nyelv, valamint a természettudományi tárgyak. Egyre nagyobb igény mutatkozott korszerű segédeszközök, köztük egy iskolai atlasz kiadására. A debreceni református kollégiumban működő rézmetsző diákok társasága Budai Ézsaiás vezetésével 1797 után kezdett munkához, amikor a tanári kar elrendelte, hogy „minden diáknak mappája legyen”. A 12 lapból álló atlasz Koeler „Atlas manualis scholasticus et itinerarius...”-a nyomán készült el 1801-ben. Bár sok hibája (elnagyolt, hiányos térképek, kezdetleges metszés, durva rézlemezek) ellenére úttörő jelentősége elvitathatatlan, átdolgozása és kijavítása elengedhetetlen volt. Több diák bekapcsolódásával, a munka szervezettebbé válásával (a kollégium falain kívül önálló nyomtató műhely felállításával) az első kísérletet egy év múlva követte az „Ó Átlás”, majd 1804-ben napvilágot látott az „Új átlás” minden szempontból tökéletesített, jelentősen bővített új kiadása, az első magyar kézi atlasz.

Restaurált, korabeli félbőr-kötésben.

Restored contemporary half leather.

Poss.: A címlapon levő 1818-as tulajdonosi bejegyzés szerint Kamenszky István bölcész és orvostanhallgatóé volt. Ő később Esztergom vármegye főorvosa lett.

Fodor: 170-173. old.

200 000,-

165. MAGYAR ES ERDÉLY ORSZÁG KÖZÖNSÉGES FÖLDKÉPE

Határszínezett fametszetű lap. Bucsánszky Alajos kiadásában jelent meg 1839-ben Pozsonyban. Szántai bibliográfiája csak a hat évvel később megjelent kiadását ismerteti (abból is csak egy példányról tudott).

Mérete: 270 x 365 mm.

Map of Hungary. Colored woodcut.

Szántai: Bucsánszky 4.

50 000,-

Utazás

166. (HABSBURG, MAXIMILIAN ERZHERZOG VON):

Reise-Skizzen. 6 kötet.

Wien, 1854–1861. k. k. Hof- und Staatsdruckerei.

I. Italien. 353p.

II. Spanien. 368p.

III. Sicilien. Lissabon. Madeira. 183p.

IV. Ein Stück Albanien. Galloafrica. 205p.

V. Über die Linie. 1860. 266p.

VI. Bahia. 1860. 342p.

Hozzá:

Mato Virgem. 1860.

Wien, 1864. k. k. Hof- und Staatsdruckerei. 216p.

Hozzá:

Gedichte

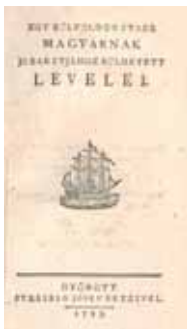
Wien, 1857. k. k. Hof- und Staatsdruckerei. 271p.

Miksa főherceg, I. Ferenc József öccse az osztrák flotta főparancsnoka és modernizálója, később I. Miksaként rövid ideig Mexikó császára volt. Műkedvelő természettudósként sokat utazott. Élményeit és kutatási eredményeit adta közre e sorozatában, amely feltehetően nem került kereskedelmi forgalomba. Talán ennek köszönhető, hogy külföldi árveréseken is csak későbbi kiadásai szerepelnek.

Egységes, díszesen aranyozott, korabeli bőrkötésben. Selyem előzéklappokkal. Aranymetszéssel díszítve. Néhány levél rozsdafoltos, ettől eltekintve gyönyörű sorozat.

Richly gilt contemporary leather. Inner edges gilt. Some leaves slightly stained.

150 000,-

167. (SÁNDOR ISTVÁN):

Egy külföldön utazó magyarnak jó barátjához küldetett levelei

Győrött, 1793. Streibig J. 558+ (10)p.

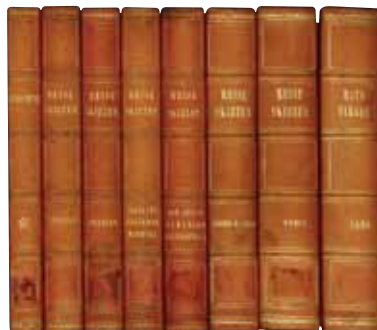
A neves bibliográfus 1786–1791 között bejárta Nyugat-Európát, megfordult Itáliában, Németországban, Angliában, Franciaországban és Svájcban is. Élményeit és tapasztalatait egy barátjának írta le levelek formájában.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szűry: 3932.

80 000,-

166. tétel

Miksa főherceg: Reise-Skizzen

168. T(ELEKI) D(OMOKOS), G(RÓF):

Egyneh'any hazai utazások' le-írása Tót és Horváth országoknak rövid esmér-
tésével egygyütt. Ki adatott -- által.

Bétsben, 1796. ny.n. (8) + 33 + (2)p. + Xt. (6 kihajt., ebből 4 térkép, az egyik ha-
társzínezéssel)

Az erdélyi szerző betegsége miatt otthagya a közigazgatást, beutazta az egész
országot. Ennek eredménye az első magyar útleírás, amely fontos művelődés-,
gazdaság- és társadalomtörténeti forrásmunka. A rézmetszetű térképek Berken
munkái, Belgrád, Trieszt és Porto Ré látképét Czetter János Sámuel metszette.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szűry: 4487.

200 000,-

169. [VERSEGHY FERENC]:

Gróf Kaczaifalvi László, avvagy a' természetes ember. Eggy igen mulatságos tanú-
ságokkal bővelkedő Történet. A' Magyar Aglájának Szerzője által.

Pestenn, 1808. Patzko. 1t. + (2) + 396p. Első kiadás.

A regény eredetije a német August Lafontaine munkája, Der Naturmensch címmel
jelent meg 1791-ben.

Későbbi papírkötésben, címvignettával. Festett előzéklapokkal. Néhány levélen kis
folttal.

Later hardpaper. Some leaves slightly stained.

György: 191.; Szűry: 5015.

60 000,-

170. VÖRÖSMARTY MIHÁLY(Y):

Három rege. B. E. ifju grófnőnek ajánlva 1845-ben.

Pest, 1851. Landerer és Heckenast ny. (2) + 16p. Első kiadás.

A szerző életében megjelent utolsó munkája. Az ajánlás Batthyány Lajos idősebb
lányának, Emmának szól. Irodalomtörténeti jelentőségét az Előszó című vers adja,
amely eredetileg – az irodalomtörténészek többsége szerint – e műhöz készült. E
komor hangú, a szabadságharc bukása és a személye elleni üldöztetés miatt érzett
keserűség és kilátástalanság szülte költeményt a korszak egyik legjelentősebb darab-
jának tartják. Nyomtatásban csak 1865-ben láthatott napvilágot.

Későbbi félvászon-kötésben.

Later half cloth.

Szűry: 5104.

100 000,-

A jegyzékben használt rövidítések:

bet. = betűvel	n. = nélkül
é. = év	ny. = nyomda
H. = hely	p. = pagina
lev. = levél	poss. = possessor
lith. = kőnyomat	prov. = proveniencia
mell. = melléklet	0 = a mű nem ismeri
metsz. = metszet	t. = tábla
mm = milliméter	térk. = térkép